

Cestu na ulici M. Sch. Trnavského majú opravovať do konca roka

Električka prišla s meškaním

Odstavili, spustili, odstavili. Po modernizácii Dúbravsko-karloveskej radiály sa mali električky do Dúbravky finálne vrátiť 12. septembra. Tento termín avizovalo hlavné mesto dlho ako záväzný. Nakoniec sa zmenil na 26. október.

Od posledného októbrového pondelka opäť vidieť električky v mestskej časti, skončila sa X5ka a namiesto náhradných autobusov sa obratisko zapína električkami. Nemožno na ne zabudnúť pri prejazde či prechádzaní. Oficiálne ich na obnovenej trati privítali už v piatok 23. októbra za účasti ministra dopravy Andreja Doležala, župana Juraja Drobu, primátora Matúša Valla a starostov dotknutých mestských častí. Dana Čahojová, karloveská starostka, hovorila v súvislosti s dokončením prác o úľave, dúbavský starosta Martin Zaťovič zas vyjadril želanie i nádej súčasne, že znovuoobnovenie električkovej dopravy do Karlovej Vsi a Dúbravky je znamením, že sa život opäť vráti do normálu. „Dúfam, že to tak bude aj v súvislosti s korunou.“

Modernizácia trate sa začala vlani v druhej polovici júna. Novinkou na zrekonštruovanej trati sú dve združené prestupné zástavky na Molecovej v Karlovej Vsi a Záluhy v Dúbravke.

Zastávky, ich okolie, úpravy sa budú dorábať počas premávky električiek. V Dúbravke pokračuje aj rekonštrukcia povrchu cesty pri trati. Hlavné mesto začalo s opravou komunikácie M. Schneidera-Trnavského v úseku Harmincova – Bagarova. Práce prebiehajú na etapy. Počas prvej je dočasne zrušené ľavé odbočenie a otočenie z Karlovej Vsi na Hanulovu a zároveň prikázané pravé odbočenie z Bagarovej aj Hanulovej. Práce na ceste majú trvať má do konca roka 2020.

(lum, lr)

S otvorením električkovej radiály mesto zmenilo linky

Päťka sa do Dúbravky nevráti

Bola to takzvaná vyhliadková jazda, no napriek tomu využívaná a jazdila rýchlejšou trasou cez tunel. Šlo navyše o jediné priame spojenie medzi Dúbravkou a Račou. Električka číslo 5. Do Dúbravky sa však už nevráti.

S otvorením zmodernizovanej Dúbravsko-karloveskej radiály hlavné mesto menilo linky. Do mestskej časti premáva len električka číslo 4.

„Všetky električkové linky v sieti budú v rannej špičke premávať častejšie,“ vysvetľuje zmeny hovorkyňa dopravného podniku Ľubica Mercelová. „Z Dúbravky pôjde električka každé 4 minúty v rannej špičke, pred modernizáciou čakali cestujúci niekedy až 6 minút. „Linka číslo 5 je podľa dopravného podniku nahradená dvakrát častejšie jazdiacou linkou 4. Tou je možné dostať sa do dôležitého uzla Trnavské mýto a taktiež prestúpiť na linku 3 do Rače na zastávke Mariánska. Spojenie Dúbravky s uzlom Kapucínska-Zochova je možné aj naďalej linkami 83 a 84 bez prestupu, kde zostáva v platnosti častejší interval cez víkendy, ktorý sme zaviedli počas výluky.“

Podobne ako 5ka, so zmenou liniek skončila aj linka 133, smerujúca na Dlhé diely.

„V rannej špičke, keď táto linka premávala, bude posilnená linka 33, ktorá pôjde každé 4 minúty,“ dodala Mercelová. Prestupovať sa má na novom integrovanom prestupnom uzle Riviéra.

(lum)

Vynáška

Trasy liniek 4 a 9:

Linka 4: obojsmerne po trase Zlaté piesky/ ŽST Nové Mesto – Trnavské mýto – Krížna – Špitálska – Kamenné nám. – Nám. Ľ. Štúra – Chatam Sófer – Lafranconi – Riviéra – Kútiky – Záluhy – Alexyho – Pri kríži

Linka 9: obojsmerne po trase Astronomická – Tomášikova – Trnavské mýto – Krížna – Špitálska – Nám. SNP – Kapucínska – Lafranconi – Riviéra – Karlova Ves, Kútiky

Prehľad sociálnych služieb mestskej časti Dúbravka pre seniorov a odkázaných

Vírus stopol opekačku, zmenil dovoz obedov

Text: Lucia Marcinátová

Odporúča sa im ostať doma, vyhýbať sa stretnutiam. Seniori. Skupina najviac ohrozená novým koronavírusom. Skupina, ktorej napriek všetkému patrilo október, Mesiac úcty k starším. Hoci bol iný, bez spoločných aktivít, mestská časť ho venovala skôr narodeným. V Dúbravských novinách prinášame prehľad sociálnych služieb venovaných práve im.

Slávnostný galavečer, turistická vychádzka s opekačkou, prednášky so zdravotníckou tematikou, kvízovanie, športové stretnutia, posedenia... Taký býval v Dúbravke október, Mesiac úcty k starším. Priateľský i pohodový. Také boli aj plány. Tento pandémieu postihnutý rok je však iný. Seniorom sa odporúča ostať doma, podujatia dostali stopku.

Mestská časť Bratislava-Dúbravka rešpektuje nariadenia a chráni najzraniteľnejších, no v tomto ťažkom období nechcela nechať seniorov izolovaných. Pripravila preto sériu online aktivít, venovanú tým skôr narodeným. Vznikli spoluprácou Rady seniorov v Dúbravke, andragogičky Alexandry Palkovič, vicežupana pre zdravotníctvo Juraja Štekláča, Domu kultúry Dúbravka, Dúbravskej televízie a Dúbravských novín.

Denné centrá proti izolácii

Dúbravskí seniori sú mimoriadne aktívni. Okolo 600 z nich sa organizuje v štyroch denných centrách. Počas ostatných rokov tu aktívne trávia voľný čas, stretávajú priateľov, tvoria, učia sa, chodia na výlety, pomáhajú iným, sebe samotným i navzájom.

Aktívna je Rada seniorov v Dúbravke, ktorá je poradným orgánom starostu Martina Zaťoviča vo veci otázok seniorov, zastrešuje oblasť širokého okruhu ľudí. Jej koordinátorkou je Zuzana Marková.

Služby pre seniorov

Sociálne služby pre seniorov má na starosti Oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Dúbravka. Sídli v budove na Žatevnej 4. Posudzuje seniorov a obyvateľov s nepriaznivým zdravotným stavom, taktiež vydáva rozhodnutia o odkázanosti na sociálne služby.

Konkrétne na zariadenie pre seniorov - trvalé umiestnenie v zariadení; zariadenie opatrovateľskej služby (umiestnenie občana na dobu určitú, spravidla na 3 až 6 mesiacov); opatrovateľskú službu (poskytovanie sociálnej služby v domácom prostredí); denný stacionár (denný pobyt v zariadení), do ktorého sa ráno prichádza a poobede odchádza domov.

Obyvatelia môžu o danú sociálnu službu požiadať. Zamestnanci oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva poradia, ako ďalej postupovať pri podaní žiadosti o konkrétny druh sociálnej služby. Poskytujú sociálne poradenstvo, potrebné informácie o možnostiach riešenia hmotnej alebo sociálnej núdze a usmerňujú občana pri voľbe a uplatňovaní rôznych foriem sociálnej pomoci.

Dovoz obedov do domácnosti

Mestská časť zabezpečuje tiež dovoz obedov zo Základnej školy Sokolíkova pre občanov s trvalým pobytom v Dúbravke, ktorí si nedokážu sami navariť, nedokážu si zájsť po obed do jedálne, kde sa poskytuje stravovanie. Službu nestopla ani mimoriadna situácia.

Jeden stravný lístok v plnej sume stojí 2,80 eura, za dovoz obeda do domácnosti občan zaplatí 1 euro. Občan, ktorého výška dôchodku nepresahuje 550 eur, má nárok na zľavu, o ktorú treba požiadať na oddelení sociálnych vecí a zdravotníctva mestskej časti. Na vybavenie dovozu obedov do domácnosti občan potrebuje - žiadosť o poskytnutie služby – dovoz obedov, lekársky nález, výmer o dôchodku, občiansky preukaz.

V súvislosti s nariadeniami mestská časť prestala pri rozvoze používať umývateľné obedáre, nahradili ich jednorazové vákuové obaly.

Jedálne zatvorené

Pre obmedzenia a mimoriadnu situáciu sa tento rok zmenili aj možnosti stravovania seniorov v školských jedálňach a zariadeniach. Po iné roky mohli obedovať v jedálňach základných škôl či na Strednej elektrotechnickej škole na Ulici Karola Adlera a v zariadeniach – Domov jesene života na Hanulovej

ulici, Domov Pri kríži a Náruč záchrany Senior & Junior na Fedákovej ulici. Stretávanie je v jedálňach, ktoré spájalo generácie, aktuálne nemožné.

Seniori však môžu naďalej využívať služby jedálne na Základnej škole Sokolíkova a Strednej elektro-technickej škole na ulici Karola Adlera. Obed si tu môžu prevziať cez výdajné okienko. Do jedální nateraz nesmú.

Mestská časť zvyšovala príspevok na stravovanie seniorov s trvalým pobytom v Dúbravke od januára 2021 niekoľkokrát. Príspevok na stravovanie sa poskytuje seniorom, ak výška dôchodku nepresahuje 550 eur. Príspevok od januára je buď 1,50 eura, 80 alebo 40 centov na jeden stravný lístok

Koľko, ktorý senior dostane, závisí od výšky dôchodku. Dúbravčania s dôchodkom do 350 eur dostanú na jeden stravný lístok najvyšší príspevok, čiže 1,50 eura, od 301 do 450 eur je to 80 centov a od 451 do 550 eur 40 centov. Pri vyšších dôchodkoch sa žiadosť o príspevok zamietá.

Na vybavenie príspevku na stravovanie dôchodca potrebuje - žiadosť o poskytnutie finančného príspevku na stravovanie, aktuálny výmer starobného alebo invalidného dôchodku, občiansky preukaz.

Opatrovateľská služba

Opatrovateľka pomáha klientovi v jeho domácom prostredí, napríklad pri hygiene a stravovaní, pri bežnom udržiavaní domácnosti a iných jednoduchých úkonoch. Zároveň udržiava aj jeho kontakt so sociálnym prostredím, môže byť oporou na prechádzkach, pri lekárskech vyšetreniach alebo pri nákupe liekov a potravín. Za jednu hodinu opatrovateľskej služby občan zaplatí 1,50 eura.

Na vybavenie a poskytnutie opatrovateľskej služby občan potrebuje: žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby; právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na opatrovateľskú službu vydané mestskou časťou, aktuálny výmer o dôchodku alebo potvrdenie o príjme fyzickej osoby, ktorej má byť poskytovaná opatrovateľská služba, vyhlásenie o majetku fyzickej osoby na účely platenia úhrady za sociálnu službu.

Funguje a pomáha aj v časoch obmedzení v súvislosti s novým koronavírusom. „Aktuálne máme 37 opatrovateľiek, ktoré majú v starostlivosti 98 klientov,“ hovorí Soňa Šebová z Oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva mestskej časti. „Rozvážame okolo 90 obedov.“

Príspevok v núdzi

Ďalšou službou je jednorazový finančný príspevok, ktorý je darom od mestskej časti. Poskytuje sa obyvateľom s trvalým pobytom v Dúbravke na zabezpečenie základných životných potrieb, stravu, lieky, nákup odevov, hygienických potrieb a úhradu nevyhnutných životných nákladov. Príspevok sa vzťahuje napríklad aj na náklady spojené s ubytovaním, náklady na lieky, úhradu cestovného, alebo príspevok na vybavenie dokladov, ak sa občan dostal do nepriaznivej životnej situácie (úmrtie, živelná pohroma) a ocitol sa v náhlejšej finančnej núdzi.

Na jeho vybavenie Dúbravčan potrebuje: žiadosť o poskytnutie finančného príspevku; doklad o príjme žiadateľa a príjme posudzovaných osôb (mzda, sociálne dávky, rodičovský príspevok, prídavky na deti; výživné na dieťa; starobný alebo invalidný dôchodok; všetky sociálne dávky); rodné listy maloletých detí a potvrdenie zo školy o návšteve školy, príp. materskej školy; občiansky preukaz.

Súčasťou októbra bola aj akcia miestnej knižnice na Sekurisovej. Každý nový čitateľ dostal pri návšteve miestnej knižnice počas októbra ročné členské v knižnici zadarmo.

Vynáška

Kontakty

Oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva, Žatevná 4,

Úradné hodiny:

Pondelok: 8.00 - 12.00, 13.00 - 17.00, Streda: 8.00 - 12.00, 13.00 - 16.00, Štvrtok: 13.00 - 16.00

Posudkoví sociálni pracovníci:

Mgr. Andrea Janíková,

02/69202541,

andrea.janikova@dubravka.sk,

Mgr. Eva Šelméciová 02/69202508,

eva.selmeciova@dubravka.sk

Poskytnutie finančného príspevku na stravovanie, poskytnutie jednorazového finančného príspevku: Alena Kováčová Havlíková, 02/69202506, alena.havlikova@dubravka.sk

Opatrovateľská služba, dovoz obedov: Mgr. Soňa Šebová, koordinátorka opatrovateľskej služby, posudková sociálna pracovníčka, 02/69202545, sona.sebova@dubravka.sk, Zdena Hajdinová,

koordinátorka opatrovateľskej služby 02/69202585,

zdena.hajdinova@dubravka.sk,

Ivana Krajčírová – 0918 888237 - dovoz obedov

Sociálna izolácia v tomto čase dokáže byť najmä pre seniorov nebezpečná

Počas odlúčenia sa treba rozprávať

Text: Lucia Marcinátová

V prázdnej prednáškovej sála zaznel príbeh ešte z prvej vlny pandémie, keď mladí ľudia seniorského rodiča v dobrom úmysle izolovali, obmedzili s ním stretnutia, nosili mu jedlo a senior po týždňoch odlúčenia takmer nevedel rozprávať. O tom všetkom rady a odporúčania v rámci prednášky Ako aj doma ostať fit.

Obecenstvo muselo zostať doma, pri natáčaní sme dodržiavali vtedy platné pravidlá, v sále nás nebolo viac než šesť. Doktor a vicežupan pre oblasť zdravotníctva Juraj Štekláč si pozval andragogičku Alexandru Palkovič. Cieľom rozhovoru, a následne praktických cvičení, bolo priniesť cenné rady i tipy proti izolovanosti seniorov v čase pandémie a potrénovať mozog. Mestská časť ich priblíži prostredníctvom Dúbravskej televízie, online médií a Dúbravských novín.

„Je normálne, že vekom si ťažšie spomenieme na meno, názov filmu, ktorý sme videli. Horšie ale je, keď nevieme, kam ideme, aký je deň, nevieme, či sme jedli, či sme si dali liek. Keď sme dezorientovaní,“ hovorila o pamäti, zabúdaní na úvod stretnutia andragogička a trénerka pamäti Alexandra Palkovič. „Často si môžu zmeny všimnúť naši blízki, rodina. Odporúčam objednať sa do Centra Memory, vybaviť si lístok od všeobecného lekára, ktorý napíše odporúčanie k testovaniu pamäte. Absolvujete testovanie pamäti u psychologičky a dozviete sa tak, či sú vaše pocity strácania pamäti subjektívne, alebo reálne.“

Odbornička preto aj touto cestou vyzvala rodinu k všímavosti o blízkych seniorov.

Pripomenula, že pamäť sa delí na dlhodobú a krátkodobú. Dlhodobá sa viaže na poznatky, minulosť, napríklad zážitky z detstva, mladosti, krátkodobá na aktuálne veci, potreby, činnosti a práve s ňou treba pracovať, cvičiť ju, a to ktoromkoľvek veku. Odbornička hovorila o neuroplasticite mozgu. „Dobrou správou je, že aj v 85 rokov sa vedia v mozgu vytvárať nové neuróny, ak s ním pracujeme.“

Podstatné je mozog zaťažovať, trénovať. Namáha sa najmä tým, čo mu nejde. „Ak každý deň lúštíme krížovky, je to fajn, ale mozog to až tak neprecvičí,“ dodáva andragogička. Je potrebné dávať mozgu aj iné výzvy a zameriavať sa na to, čo náš mozog namáha a mierne zaťažuje.

Hýbme sa!

Zmeny mozgu a jeho kondícia sa môžu práve v čase pandémie, odlúčenia meniť. Pandémia totiž podľa doktora Juraja Štekláča prináša aj pasivitu, obmedzenie sociálnych kontaktov, seniorom ubúdajú podnety.

„Pre odlúčených seniorov je sociálna izolácia nebezpečná,“ vraví andragogička. „Nie nadarmo sa hovorilo, že človek sa stáva človekom tým, že má vzťahy s inými ľuďmi.“

Dodala, že stretnutia, komunikácia sú veľmi dôležité. Upozornila samozrejme na dodržiavanie pravidiel – odstup, rozostupy, rúško pri stretnutí. Pripomenula prípad ešte z prvej vlny pandémie, keď mladí ľudia seniorského rodiča v dobrom úmysle izolovali, obmedzili s ním všetky stretnutia, nosili mu jedlo a senior po týždňoch odlúčenia takmer nevedel rozprávať.

„Kľúčový je tiež aktívny pohyb. Plánujme si aspoň polhodinovú rýchlu chôdzu – tak, aby som mal zvýšený tep. Telo sa prekrví. Hýbme sa, kým môžeme. Pri pohybe človek aj lepšie myslí.“

Odborníčka navrhla najst' si počas odlúčenia, izolácie v čase pandémie, niekoho, s kým sa bude senior rozprávať, zdieľať pocity, túžby a pri pohybe uprednostniť to, čo človeku vyhovuje. Možnosti komunikácie s blízkym ponúka čiastočne aj videochat, online svet, telefón i mobil.

Antidepressívum - hudba

Veľmi dobré pre mozog je čítanie, špeciálne čítanie nahlas. Podporuje abstraktné myslenie, sluchovú pamäť, kreativitu, no treba si vybrať, čo čítať. Čítať to, pri čom sa mozog poteší, určite pomôže.

Podobne si treba vyberať aj programy a filmy v televízii. Nekonzumovať všetko, čo nám obrazovka ponúka. Sledovanie seriálu za seriálom, drámy či negatívne správy dokážu zhoršovať kvalitu spánku.

„Keď vidím nepríjemné, môžem aj zle spať. Silným antidepressívom je hudba. Zlepšuje náladu, duševnú sviežosť mozgu, vie evokovať spomienky na konkrétne udalosti, príjemné zážitky.“

„Druhá vlna pandémie je náročnejšia aj tým, že ideme do obdobia tmy,“ znelo od odborníkov v oranžovej sále. Chudobnejšie sú i možnosti stravovania, vitamínov, ponuka čerstvého ovocia a zeleniny. Podstatný je tak výber vitamínov aj výživových doplnkov. Doktor Štekláč odporúča okrem Céčka aj D vitamín, a to najmä v týchto jesenných mesiacoch.

Druhou časťou stretnutia boli praktické cvičenia, tipy na tréning mozgu, priblížime ich v pokračovaní.

Centrum Memory, testovanie pamäte

Mlynarovičova 21

851 03 Bratislava

02/62 41 41 43

Zredukovali sa možnosti odbočenia

Križovatka po novom

Text: Lucia Marcinátová

Úprava dopravného uzla má zvýšiť bezpečnosť na križovatke pri obratisku električiek. Má ísť o zmenu dočasnú, kým križovatku nezačnú riadiť semaforey.

Začiatok októbra prvé oznamy, prvé práce na križovatke a následne mnohé sťažnosti, otázky, reakcie i nadávky. Počas októbra sa zmenila doprava na križovatke Pri križi – Saratovská – Dúbravčická pri obratisku električiek. Zredukovali sa možnosti odbočenia.

Dôvodom bolo zvýšiť bezpečnosť a znížiť nehodovosť križovatky, na ktorej sa stretávali šoféri z rôznych smerov s chodcami.

Zmenu robila spoločnosť Corwin, stavebník neďalekého rezidenčného projektu, v spolupráci s hlavným mestom, ktoré križovatku spravuje. Riešenie podľa hlavného mesta nie je trvalé. V dlhodobom pláne ostáva svetelné riadenie križovatky.

Menej odbočení

Vodiči si museli zvyknúť na nové riadenie križovatky. Smerom z mesta nemôžu odbočiť vľavo zo Saratovskej na ulicu Pri kríži, zrušené je tiež ľavé odbočenie a priamy prejazd križovatkou z Dúbravčickej na ulicu Saratovská a Pri kríži. Tieto možnosti prejazdu cez križovatku nahrádza alternatívna trasa poza obratisko električiek.

Smerom do mesta je zrušené odbočenie zo Saratovskej na Dúbravčickú. Vodiči môžu využiť predchádzajúcu odbočku k OC Dubrawa.

V súvislosti s dopravnou zmenou pribudli na križovatke vodiace čiary, zvislé dopravné značenie, šrafovanie a ostrovčeky s vodiacimi obrubníkmi.

Nehody

Na dopravnom uzle pri obratisku električiek na križovatke Pri kríži – Saratovská – Dúbravčická hlavné mesto plánuje semafore. Plán však ostáva plánom už roky. Súčasnú riešenie tak nemá byť trvalé, má však znížiť počet nehôd a kolízií na križovatke.

„Križovatka bola preťažaná a neprehľadná, prichádzalo tu k dopravným nehodám s následkami na zdraví,“ hovorí doktor a miestny poslanec Juraj Štekláč, ktorý zároveň preveroval nehodovosť križovatky na Operačnom stredisku záchranej zdravotnej služby. Na základe Zákona o slobodnom prístupe k informáciám poskytli informácie k počtu výjazdov rýchlej zdravotnej pomoci. Eviduje počet výjazdov k dopravným nehodám aj počet zranených. Najčastejšie ide o nehody osobných áut, pri niektorých sú účastní aj chodci či električka. V roku 2018 sa pri nehodách na križovatke zranilo 10 ľudí, rok predtým 16 a v roku 2015 to bolo 15 ľudí.

Poslanec dodáva, že križovatka úpravou napodobuje kruhový objazd. „Je všeobecne známe, že prípadné nehody v kruhových objazdoch sa dejú v nižších rýchlostiach, a preto mávajú menej tragických dôsledkov. Môžeme povedať, že ide o jednoduchšiu formu pripodobiteľnú viedenskej križovatke Praterstern, ktorej stredom ide úrovňovo električka s obratiskom a mimoúrovňovo S-bahn.“

Dopravu na križovatke zmenili na konci októbra aj električky, ktoré sa po mesiacoch opäť vrátili do Dúbravky. Pre modernizáciu Dúbravsko-karlovskej radiály nejazdili do mestskej časti od začiatku mája.

Osadili nové ostrovčeky

Práce na ulici Pri kríži sa začali už na konci školského roka, hlavné mesto rekonštruovalo ulicu v úseku od Štepnej po Saratovskú ulicu. Práce zahŕňali obnovu vozovky vo všetkých jazdných pruhoch, príľahlé chodníky a betónové polia zastávok MHD. Pracovný ruch na ulici Pri kríži neutečol ani v októbri.

Začiatkom mesiaca hlavné mesto spustilo osádzanie ostrovčekov v blízkosti Základnej školy Pri kríži. Prebehlo bez dopravných obmedzení. Cieľom nových ostrovčekov je bezpečnejšie prechádzanie detí v okolí najväčšej základnej školy v Dúbravke. V blízkosti sú aj dve materské školy, potraviny a zariadenie pre seniorov. V plánoch na ulici ostáva ešte cyklochodník.

Robotníkov bolo vidieť aj na príľahlej Štepnej ulici. Hlavné mesto tu pracovalo na novom bezbariérovom priechode v úseku pri križovatke Štepnej ulice s Popovovou. Premávka a chodci boli usmerňovaní prenosným dopravným značením.

Väčšia dopravná zmena na ulici Pri kríži súvisí so zmenou na križovatke Pri kríži – Saratovská – Dúbravčická pri obratisku električiek. Chodci i šoféri si tu budú musieť opäť navyknuť aj na premávku električiek.

(lum)

Nezábudka pomáha a zachraňuje

Viete o tom, že 10. október je Svetovým dňom duševného zdravia? Pripomenuli sme si ho počas uplynulého mesiaca. Každý deviaty Slovak trpí úzkostnými poruchami, každý človek má 50 percentnú šancu, že raz za život bude konfrontovaný s duševnou poruchou. Náklady na liečbu stoja Slovensko ročne 2,1 mld eur. Je dôležité, aby u nás naďalej fungovala Linka dôvery Nezábudka. Je bezplatná, anonymná a funguje nonstop na čísle 0800 800 566 a do 48 hodín prostredníctvom emailu. Kontakty nájdete na www.linkanezabudka.sk.

Smeti nosili do lesa

Vyhodené smeti nad Tranovského ulicou sa kopili, lokalita začínala vyzeráť ako nelegálna skládka. Oddelenie životného prostredia ich odstránilo. Ak viete o podobných miestach, napíšte na: zivotne.prostredie@dubravka.sk. Ďakujeme, že ste ohľaduplní.

Oprava aj odstránenia bariér

Hlavné mesto začalo od 14. októbra opravovať chodník v blízkosti električkovej trate na Saratovskej ulici v úseku od Drobného po Dúbravčickú ulicu. Ukončenie prác magistrát avizuje 15. novembra, pričom tento termín sa môže meniť v závislosti od poveternostných podmienok alebo iných komplikácií počas stavby. Celkový opravovaný úsek má dĺžku 550 metrov. Oprava spočíva v odfrézovaní asfaltovej

vrstvy a položení nového asfaltového krytu, výmene poškodeného obrubníka a debarierizácii priechodov pre chodcov.

Jar bude farebná

Tulipány, narcisy, krókusy...červené, žlté, fialové či biele. Hlavné mesto vysádzalo počas októbra cibuloviny. Na jar tak rozkvitne okolie ulíc Agátova, Alexyho a Talichova. Podobnú výsadbu robí mestská časť už dva roky. Úrad teší, že skrášľovacie projekty inšpirujú.

Opravený podchod zateká

Podchod Záluhy (Damborského) v správe mesta opravovali počas leta v rámci modernizácie elektrickej radiály, no najmä po dažďoch sa v ňom objavujú priesaky vody. Podľa magistrátu miesta budú injektovať, pričom tieto práce by mali trvať do konca roka. Podchod pri OC Saratov na svoju opravu, respektíve jej dokončenie, stále čaká. Rekonštrukcia sa začala ešte za bývalého vedenia hlavného mesta v septembri 2018 a zastavili ju pre chyby v projekte. Termín, kedy mesto opätovne spustí práce, nie je známy.

Alexyho dostane nový chodník

Od 8. októbra hlavné mesto začalo s opravou chodníka na ulici Janka Alexyho od záhrad až po Saratovskú k DKD. Ukončenie prác odhaduje na 15. novembra. Oprava spočíva v položení nového krytu, výškovej úprave, výmene obrubníkov a debarierizácia priechodov.

Africký mor ošípaných

Vzhľadom na vážnu situáciu v súvislosti so šírením afrického moru ošípaných – mesto žiada všetkých chovateľov zaregistrovať svoje chovy, a to aj v prípade, že chovajú len jednu ošípanú. Regionálna veterinárna a potravinová správa zároveň vyzýva k maximálnej ostražitosti a dodržiavaniu biologickej ochrany vlastných chovov. Každý nekomerčný chov musí spĺňať podmienky biologickej bezpečnosti – napríklad, ošípané nesmú prísť do styku s ošípanými z iných chovov a ani s diviakmi.

Maľovali Modrý vrch

Viac než 40 výtvarníkov zo ZŠ Pri kríži sa a zapojilo do aktivity Dúbravských novín. Pod vedením Zuzany Rybaničovej navrhovali i maľovali Modrý vrch, odkaz na asi najznámejší album Deža Ursinyho a Ivana Štrpku. V októbri ocenili tvorcov.

Starostom chýba rozdelenie kompetencií

Chcú diskusiu, nie rušenie

Text: Robert Lattacher

Zrušiť mestské časti? Niektorí starostovia stručne zhrnuli svoje výhrady v rámci reformnej vízie Moderné a úspešné Slovensko, ktorú nedávno predstavilo ministerstvo financií. Zorganizovali brífing spolu s primátorom.

Za Regionálne združenie mestských častí Bratislavy (RZMČ) sa vyjadril jeho predseda Jozef Krúpa. Uviedol, že návrh neberie do úvahy veľkostné, urbanistické a výkonnostné hľadiská samospráv. Predseda RZMČ a starosta Záhorskej Bystrice ďalej upozornil na rozpor v návrhu autorov, ktorí na jednej strane nechcú zlučovať veľmi malé obce, ale len upravovať kompetenčné portfólio, ale v prípade mestských častí hovoria o zrušení. RZMČ tvrdí, že táto vízia nemá logiku, ani argumenty a rušenie mestských častí by viedlo k demokratickému deficitu, ku vzdialeniu správy vecí verejných od občanov a k oslabeniu princípu subsidiarity.

Diskusiou chcú zlepšiť služby

Starostovia mestských častí hlavného mesta a aj vedenie magistrátu sú prístupní diskusii o reforme, ktorá by zlepšila služby občanom. Odmietajú však plán rušenia mestských častí bez vecných argumentov. V prvom rade by sa podľa nich mala rozprúdiť diskusia o efektívnom rozdelení kompetencií medzi štátom, krajskou a miestnou samosprávou.

„Je pre nás nepochopiteľné, že sa nerieši práve to, čo spôsobuje najväčší problém, teda neefektívna správa obcí s 15 či 20 obyvateľmi, ale siaha sa po rušení mestských častí, ktoré sú väčšie ako okresné, ba i krajské mestá, a dokážu efektívne vykonávať i špecializované funkcie preneseného výkonu štátnej správy,“ uviedol na brífingu starosta Ružinova Martin Chren. Starosta Lamača Lukáš Baňacký si myslí, že obyvatelia mestských častí sú stotožnení so samosprávou na tejto úrovni. Spolu s kolegami pripravuje analýzu výkonnosti mestských častí a porovnateľných miest.

Poslední poslanci

Primátor Matúš Vallo pripomenul, že mestské časti predstavujú jedinečné identity a neoddeliteľné súčasti Bratislavy. Zároveň ocenil prácu ich volených zástupcov. Úvahy o zrušení mestských častí nie sú podľa neho na mieste.

Podľa dokumentu Moderné a úspešné Slovensko, ktoré Ministerstvo financií predstavilo začiatkom októbra, a ktorý má byť podkladom pre národný plán obnovy, sa má k dátumu komunálnych volieb v novembri 2022 uskutočniť reforma miestnej územnej samosprávy. Okrem iného ráta s rušením mestských častí v Bratislave a Košiciach, a s nastolením jednoúrovňového riadenia. Ak by k tomu prišlo, pri

najbližších komunálnych voľbách v roku 2022 by sa v Dúbravke vedenie mestskej časti a miestni poslanci nevolili.

Covid-19

Opatrenia a obmedzenia

- Stredné školy a druhý stupeň základných škôl - dištančné vyučovanie. Ak bude situácia priaznivá, v pondelok 30. novembra 2020 by sa mali žiaci druhého stupňa vrátiť do škôl. Ak nie, bude sa pokračovať v dištančnej výučbe.

- Prvý stupeň a materské školy – prezenčná výučba.
- Rúška sú povinné v mestách a obciach aj v exteriéri.
- Zákaz hromadných podujatí.
- Zákaz zhromažďovania ľudí nad šesť osôb.
- Zatvorené fitnesscentrá a wellness centrá, kúpaliská, plavárne, akvaparky a sauny.
- V obchodoch a nákupných centrách platí pravidlo 1 osoba na 15 metrov štvorcových.
- Seniori majú vyhradené hodiny v potravinách drogérii od 9:00 do 11:00.
- Objednať sa na testy Covid-19 online je rýchle a jednoduché cez jednu z týchto stránok www.korona.gov.sk, www.health.gov.sk. Objednať sa môžete najmä z týchto troch dôvodov: ak ste mali príznaky, ak ste boli v kontakte s pozitívnou osobou, ak ste prišli z rizikovej krajiny. V prípade, že ste boli v kontakte s pozitívnou osobou, nezabudnite zaškrtnúť túto možnosť vo formulári.

Správajme sa ohľaduplne, zodpovedne, dodržiavajme hygienické pravidlá a odporúčania – ROR (ruky, odstup, rúško). Ďakujeme

Dôležité kontakty

Overené a dôležité informácie

www.korona.gov.sk

Úrad verejného zdravotníctva SR

Tel. č.: 0917 222 682

E-mail: novykoronavirus@uvzs.sk

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave

Tel. č.: 0917 426 075

PROJEKT NA HANULOVEJ SA PODARIL VĎAKA SPOLUPRÁCI

Pódium aj lezecká stena

Text: Lucia Marcinátová

Bielo-červená páska zákaz vstupu, ohradenie, ťažké stroje, hluk. To všetko predznamenáva, že dlho zanedbávaná plocha niekdajšieho detského ihriska na Hanulovej ulici sa mení. Práce na revitalizácii tohto verejného priestoru sa začali počas októbra. Trvať by mali zhruba rok.

Deravé pletivo okolo niekdajšieho športoviska, staré kovové šmykľavky s dizajnom 80. rokov, rozpadnuté hojdačky, zvyšky hracích prvkov a betónové základy, pozostatky niečoho, čo kedysi slúžilo pre hru či šport...

Taký bol dlhší čas chátrajúci priestor niekdajšieho detského ihriska a športoviska, ktoré bolo v správe hlavného mesta, na Hanulovej ulici. Teraz sa vďaka spolupráci mestskej časti Bratislava-Dúbravka, magistrátu, Úradu vlády SR a spoločnému financovaniu mení.

Lezecká stena aj pódium

Multifunkčné športovisko, lezecká stena, detské ihrisko pre menších, originálna šmykľavka s využitím terénu, pódium pre komorné vystúpenia, podujatia a najmä premena betónovej a asfaltovej plochy na zelenú, prírodnú. Také sú plány rozsiahlej premeny tohto verejného priestoru.

Práce majú trvať do konca budúceho roka. Ide totiž o veľký projekt na území väčšom než 2500 metrov štvorcových. Predpokladaná spoločná investícia je takmer 400-tisíc eur.

V tejto oblasti neďaleko Základnej školy Sokolíkova a Materskej školy Švantnerova dnes chýba detské ihrisko, športovisko. Mestská časť preto zmenu v danej lokalite plánovala už dlhšie.

Drak vydrží

„V rámci revitalizácie plochy sa počíta s búraním a odvozom asfaltových plôch, opravou odpadov, nahradením nefunkčných hracích prvkov, rekonštrukciou bývalého hokejbalového ihriska,“ priblížil starosta Martin Zaťovič. „Väčšia časť asfaltu bude nahradená zeleňou, chodníkmi a plochami s drewnou štiepkou, riečnym štrkom, zámkovou dlažbou. Vznikne aj amfiteáter, nové hracie prvky, pribudne osvetlenie.“

Práve nové multifunkčné ihrisko bude veľkou zmenou a podporou športových možností v lokalite.

Zachovať by sa mal aj zelený Drak, sochárske dielo od Štefana Prokopa z roku 1983 na príľahlej opornej stene. Projekt chce stenu využiť a časť premeniť na lezeckú.

Revitalizácia verejného priestoru na Hanulovej ulici patrí k štyridsiatke projektov vo všetkých mestských častiach, ktoré Úrad vlády v hlavnom meste finančne podporí.

Maľby na ihrisku vznikli vďaka spolupráci obyvateľov a mestskej časti

Mravcovi pribudli kamaráti

Betónový múr detského ihriska na Galbavého rozdelili na tri oblasti a premenili ho podľa návrhu výtvarníčky Petry Petrovej. Premáva sa tu aj bájný jednorožec.

Druhú októbrovú sobotu sa rodičia detí z okolia dohodli, že vymaľujú obvodové betónové múriky detského ihriska na Galbavého ulici, nazývaného Mravec podľa jeho dominantnej atypickej šmyklávky. Ihrisko je oplotené v tvare obdĺžnika z časti betónovými múrikmi a z časti pletivom, z vrchu je kryté tieňom z vysokých javorov a má vhodnú polohu medzi viacerými panelákmi.

Je miestom, kde najmenšie detičky stavajú koláčiky z piesku, ale zabavia sa na ňom aj škôlkari a školáci z prvého stupňa základnej školy. Sú tu totiž umiestnené hojdačky, lezecká stena a siete.

Pred brigádou vznikla spolupráca medzi obyvateľmi a mestskou časťou. Miestny úrad zakúpil dobrovoľníkom farby a maliarske štetce.

Dobrovoľníci sa na úvod pustili do čistenia podlahy od nánosov rozfúkaného piesku. Potom sa zoznámili s náčrtmi projektu výtvarníčky Petry Petrovej, ktorá vdýchla kresleným zvieratkám takmer živú podobu. Múriky boli po obvodě rozdelené na zelenú oblasť, modrú oblasť a prechodovú oblasť fantázie.

Na zelenom podklade sa objavili obyvatelia lesa - medveď, zajačik, líška, zátišie stromov, trávy a rôznych hříbov. Modrá farba sa stala domovom pre veselú korytnačku, kraba, medúzy, žraloka a veľa druhov pestrofarebných rybičiek. Spájajúcim stredom múrika sa vinie dúha, pod ktorou sa na vrchu neohrozene preháňa bájný jednorožec, zastupujúci detský svet fantázie.

Všetci dobrovoľníci si doniesli dobrú náladu a odhodlanie vydržať celý deň, až kým múry neožijú farbami. Vrátili sa do svojich detských čias, keď im každá vytvorená kresba robila radosť, podobne ako deťom. Počasie počas dňa bolo vzhľadom na začínajúcu jeseň príjemné. Prekvapujúci dážď podvečer našťastie nezničil už zasychajúce kresby.

Veríme, že všetkým deťom sa bude tento rozmanitý, farebný zvierací svet páčiť a budú sa sem radi vracáť bez ohľadu na ich vek.

Za dobrovoľníkov: Tomáš Buzinger

Hokejbalistom rastie ihrisko

V Parku Pekníkova mestská časť oddelí športoviská od takzvanej detskej zóny. Do konca roka tu má vzniknúť nové hokejbalové ihrisko.

Ihrisko podľa požiadaviek hokejbalového zväzu, striedačky, časomiera. V Parku Pekníkova vznikne do konca roka nové hokejbalové ihrisko. Práce sa začali a počas októbra prebehla úprava povrchu. Na hokejbalové ihrisko sa mestskej časti Bratislava-Dúbravka podarilo získať externé zdroje vo výške 80-tisíc eur, nové športovisko tak vznikne z dotácie hlavného mesta. Hokejbalové ihrisko doteraz fungovalo v detskej zóne parku, v blízkosti preliezačiek a hracích prvkov často prichádzalo k stretom detí a športovcov. Teraz ihrisko doplní športovú časť parku a vznikne pri ňom aj basketbalové ihrisko s tromi košmi. Plochu po súčasnom hokejbalovom ihrisku chce mestská časť ponechať športovo-kultúrnemu využitiu, slúžiť má pre voľnú hru, pohyb, korčuľovanie, rôzne súťaže či spoločenské podujatia. S jeho úpravou miestny úrad počíta v budúcoročnom rozpočte.

(lum)

Dúbravskí poslanci zasadli mimoriadne v Dome kultúry Dúbravka

Peniaze, herne aj Teta Margit

Text: Lucia Marcinátová

Mestská časť má dvoch nových poslancov. Zastupiteľstvo schvaľovalo aj čerpanie bezúročnej návratnej finančnej výpomoci či dotácie pre oblasť kultúry.

Jeden poslanec sa stal kontrolórom mestskej časti, druhý generálnym riaditeľom Sociálnej poisťovne. Na ich miesto nastúpili náhradníci. Dúbravka má preto dvoch nových poslancov. Oboch v štvrtom volebnom obvode. Miroslava Pástora, ktorý získal v posledných komunálnych voľbách 815 hlasov, a Ivetu Petruškovú s 641 hlasmi.

Noví poslanci skladali sľub na mimoriadnom októbrovom zastupiteľstve. Dúbravskí poslanci okrem tohto rokovali o čerpaní finančnej výpomoci, podporili tiež výzvu na odpustenie časti nájomného v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 tým nájomcom, ktorí o to požiadajú do 20. novembra tohto roka.

Kompenzácia výpadku

V súvislosti s negatívnym vývojom hospodárenia obcí a vyšších územných celkov v tomto roku, ktoré ovplyvnila predovšetkým pandémia ochorenia COVID-19, vláda prejavila záujem kompenzovať výpadok príjmov subjektom územnej samosprávy.

Návratná finančná výpomoc sa má obciam poskytnúť na základe žiadosti obce maximálne do výšky výpadku dane z príjmov fyzických osôb za rok 2020. Ministerstvo financií tento výpadok pre mestskú časť Bratislava-Dúbravka vyčíslilo na 337 349,00 eur.

Dúbravskí poslanci preto na zasadnutí schvaľovali čerpanie bezúročnej návratnej finančnej výpomoci ako kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie.

Návratná finančná výpomoc je poskytovaná iba do 31. októbra, ale je možné čerpať ju aj na refundáciu výdavkov, ktoré už tento rok samospráva vynaložila. V mestskej časti by mala výpomoc smerovať

napríklad na výdavky na rekonštrukciu kuchýň v dvoch materských školách, opravu výtlkov, výmenu piesku na detských ihriskách či odborné orezy stromov.

Stop herniam v meste

Dúbravskí poslanci prijímali taktiež stanovisko k návrhu Všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta o umiestňovaní hier a kasín na území Bratislavy.

Mestskí poslanci totiž požiadali primátora Matúša Valla, aby spustil proces prípravy e záväzného nariadenia o zákaze umiestnenia herní do konca tohto roka.

Primátor vyzval starostov, aby zaujali stanovisko. Ak totiž mestské zastupiteľstvo prerokúva materiály celomestského charakteru, ktoré sa dotýkajú záujmov mestskej časti, príslušné uznesenie sa prijíma až po predchádzajúcom prerokovaní stanoviska zastupiteľstva dotknutej mestskej časti. V navrhovanom nariadení hlavného mesta by mali byť zakázané herne a kasína v hoteloch, moteloch, penziónoch, budovách pre obchod, služby, kultúru, verejnú zábavu či v bytových domoch.

Poslanci tiež odobrili dotácie pre oblasť kultúry, podporili vznik takzvanej Art galérie v priestoroch Základnej školy Pri kríži a projekt audiovizuálnych diel s pracovným názvom Dúbravský dôchodca. Do Dúbravky by sa tak z televíznej obrazovky mala „prestáhnovať“ Teta Margit.

Dúbravka rozširovala parkoviská

Počas októbra sa v súvislosti so statickou dopravou pracovalo v Dúbravke v troch lokalitách, prebiehal aj prieskum o zaparkovaných autách v teréne.

Najskôr práce pod ihriskom Duna na Batkovej, potom na ulici Ľuda Zúbka a neskôr pod Parkom Pekníkova na ulici Pod záhradami. Mestská časť Bratislava-Dúbravka pracovala počas októbra na rozširovaní parkovísk v troch lokalitách.

Na Batkovej ulici pribudlo 21 parkovacích miest. V stredu 14. októbra sa začali práce na parkoviskách na ulici Ľuda Zúbka, kde vzniklo sedem miest. Osemnásť miest doplnilo statickou dopravou zaťaženú ulicu Pod záhradami pod Parkom Pekníkova.

Okrem rozširovania kapacít parkovísk v mestskej časti prebiehala počas uplynulých týždňov analýza súčasného stavu zaparkovaných áut, a to vo viacerých etapách. Zámerom bolo zistiť, ktoré i aké autá parkujú v mestskej časti pravidelne, kto tu parkuje, a v akých časoch. O výsledkoch budeme informovať.

(lum)

Vynáška

Nové parkovacie miesta

Rok 2019

- 126 nových parkovacích miest

Homolova ulica - 34 miest

M.Sch.Trnavského - 50 miest

Bazovského - 42 miest

Roky 2015 - 2018

- 316 nových parkovacích miest

Rok 2016

- 71 stojísk (parkovísk)

Rok 2017

- 113 stojísk (parkovísk)

Rok 2018

- 132 stojísk (parkovísk)

Po voľbe sa objavila kritika, Dúbravské noviny sa pýtali

Čo hovoria naši poslanci?

Miestnej kontrolórke Dúbravky Ružene Záthureckej uplynulo 30. septembra 2020 šesťročné funkčné obdobie, dúbravskí poslanci preto na septembrovom zasadnutí volili v tajnom hlasovaní nového kontrolóra. Voľba vyvolala v zastupiteľstve otázky.

Libor Gula

Hodnotím to ako veľkú hanbu pre mestskú časť. Nielenže ide o ukážkový prípad konfliktu záujmov, keď dlhoročný poslanec zo starostovho tímu má zrazu kontrolovať starostu a jeho bývalých kolegov, ale aj svoje vlastné uznesenia. Dúbravka je navyše jedinou mestskou časťou v rámci Bratislavy, kde zvolený hlavný kontrolór nemá ani ekonomické, ani právnické vzdelanie, potrebné na riadny výkon jeho funkcie počas nasledujúcich šiestich rokov, teda aj počas nasledujúceho zastupiteľstva. Hoci je to po právnej stránke legálne, vnímam to ako veľký etický problém, ktorý padá na plecia aktuálneho vedenia mestskej časti a jemu lojálnych poslancov.

Marcel Burkert

Je to ďalší škandál. Je ich viac, len verejnosť o nich nevie. Nepohodlné články sú v Dúbravských novinách cenzurované pod starými zámkami, iba s novou formou. Zastupiteľstvo za kontrolóra zvolilo kamaráta starostu, koaličného partnera. Konflikt záujmov ako vyšitý. Pričom Marián Takács nemá ani adekvátne vzdelanie na výkon danej funkcie, ani prax. Je technikom požiarnej ochrany, študujúci drevársku fakultu. Minimálne dvaja protikandidáti vo všetkých troch spomínaných aspektoch boli pozitívnym opakom víťaza. Zrejme išlo o naplnenie politickej dohody, keďže Mariánovi Takácsovi sa už dvakrát neušla funkcia vicestarostu, veď niekto musel byť ešte multifunkčnejší...

Dušan Mikuláš

Výber miestneho kontrolóra považujem za správny, k voľbe kontrolóra na septembrovom miestnom zastupiteľstve došlo demokratickým spôsobom. Zvolený kontrolór mestskej časti má výborné znalosti z oblasti samosprávy, je v našej mestskej časti už desať rokov činný ako miestny poslanec. Myslím teda, že vie, kde máme čo kontrolovať, pričom kontrolór slúži práve miestnemu zastupiteľstvu ako kontrola fungovania miestneho úradu. Novozvolený kontrolór sa zároveň dňom vzniku funkcie vzdáva poslancov mandátu v miestnom zastupiteľstve. Je teda na mieste, že osoba, ktorej poslanci veria, bude v ich mene kontrolovať fungovanie úradu.

Štefan Gubrica

Kandidáti na hlavného kontrolóra mestskej časti Bratislava-Dúbravka, ktorí sa prihlásili a splnili požiadavky v zmysle zákona, boli zaradení do výberového konania. Predstavili sa v Dome kultúry Dúbravka počas septembrového zasadnutia miestnym poslancom, hovorili o svojej vízii, predstave. Voľba kontrolóra mestskej časti následne prebehla transparentne, tajným hlasovaním a v dvoch kolách. Tesne v ňom zvíťazil pán Marián Takács, ktorému gratulujem a prajem veľa pracovných úspechov na novej pozícii.

Branislav Semančík

Všetci kandidáti na danú pozíciu mali dostatočný priestor na vlastnú prezentáciu, či už v písomnej forme, alebo priamo pred samotnou voľbou na septembrovom zasadnutí zastupiteľstva v Dome kultúry Dúbravka. Kto z dúbravských poslancov potreboval doplňujúce informácie, mal na to dostatočný priestor pred spomínanou voľbou. Voľba bola bez nejakých pripomienok vopred daná. Oprávnené z nej vzišiel víťaz, ktorého výhodou môže byť podľa mňa fakt, že dokonale pozná prostredie, na ktoré bude dohliadať. Verím, že ostane nezávislý a objektívny.

Matej Nagy

Položme si nasledujúce otázky: Akým spôsobom bola publikovaná informácia o voľbe miestneho kontrolóra? Napríklad Dúbravské noviny 8-9/2020 vydané 28. augusta, do schránky prišli 10. septembra. Ako prebehla prezentácia kandidátov na kontrolóra mestskej časti? Mali dúbravskí poslanci záujem o ďalšie informácie o nich? Kto sa dostal do druhého kola? Má náš nový kontrolór adekvátne vzdelanie aj v porovnaní s ostatnými kandidátmi? Je náš nový kontrolór dostatočne nestranný? Je strana SaS súčasťou koalície s Martinom Zaťovičom?

Mária Belicová

Do výberového konania sa prihlásilo viacero uchádzačov. Kvalifikačné podmienky na výkon funkcie sú uvedené v zákone. Na základe tajného hlasovania bol zvolený kandidát s najvyšším počtom hlasov. Osobne som vnímala výberový proces ako komplexnú záležitosť. Po naštudovaní prihlášok a verejnom vypočutí kandidátov, som sa rozhodla zahlasovať z môjho pohľadu pre toho najvhodnejšieho kandidáta. Okrem odbornosti kandidátov som si všímala ich praktické skúsenosti a osobnostné predpoklady. Verím, že novozvolený kontrolór bude pre Dúbravku prínosom.

Ján Palárik

Nedovoliť si hodnotiť výber kontrolóra bezprostredne po jeho voľbe; bez poznania jeho práce, je to pre mňa predčasné. Takéto hodnotenie by bolo len v rovine špekulácií. Novozvolenému kontrolórovi treba dať priestor na „rozpoznanie sa“ a čas ukáže, či sme si zvolili správne. Jedno je však isté. V najbližšom období to nebude mať jednoduché, keďže v tejto oblasti nepôsobil a ani obdobnú činnosť v minulosti nevykonával. Na rozhraní rokov vyplývajú pre neho z titulu funkcie úlohy a uvidíme, ako ich bude prezentovať na zastupiteľstvách.

Marián Bohunský

Výber kontrolóra hodnotím ako transparentný proces, výberové konanie bolo riadne vyhlásené a zverejnené, bolo doručených 12 žiadostí od uchádzačov, z nich sedem splnilo požadované podmienky. Prebehlo ich riadne verejné vypočutie na miestnom zastupiteľstve a následne dvojkolová voľba. Verím, že nový miestny kontrolór bude dohliadať na hospodárne, transparentné a efektívne vynakladanie finančných prostriedkov mestskej časti a bude aktívne spolupracovať so zastupiteľstvom v prospech záujmov občanov.

Viera Psotková

Podľa zákona č.369/1990 o obecnom zriadení má kontrolór svoju činnosť vykonávať nezávisle a nestranne. Na post miestneho kontrolóra kandidovalo sedem záujemcov, medzi nimi boli právnici, ekonóm, podnikateľ. V Dúbravke sa však našlo dosť poslancov, ktorí za kontrolóra zvolili miestneho poslanca bez ekonomického alebo právnického vzdelania a praxe. Pán Marián Takács bol v čase voľby poslancom z klubu dúbavského starostu Zaťoviča a pracoval na pozícii požiarneho technika. Je otázne, ako bude nezávisle a nestranne kontrolovať napríklad miestny úrad, a ako sa vyrovná s právnou a ekonomickou agendou práce miestneho kontrolóra.

Alexej Dobroľubov

Pre mňa boli podstatné dva základné atribúty. O ponuke stať sa kontrolórom mestskej časti musela byť informovaná verejná oblasť efektívne, aby bol výber čo najširší. A samotný proces výberu kontrolóra musí byť transparentný a občanmi overiteľný, aby si boli istí, že sme vyberali s najlepším svedomím a vedomím. Obe podmienky boli pre mňa splnené. Ponuka na kontrolóra bola na portáli profesia.sk, čoho dôkazom je pomerne vysoký počet uchádzačov, ktorí sa prihlásili. Zároveň výber bol online vysielaný, takže občania mali jasnú možnosť sledovať voľbu kontrolóra. Súhrnom bol transparentný a otvorený, tak ako sme sľubovali aj vo volebnom programe.

Martin Lupták

Výber miestneho kontrolóra prebehol štandardne na septembrovom zasadnutí miestneho zastupiteľstva vypočutím kandidátov, ktorí splnili požiadavky vo výberovom konaní. Každý kandidát na kontrolóra mal priestor na predstavenie, prezentáciu svojich skúseností, motivácie a víziu do budúcnosti. Zo strany poslancov padali aj neprijemné otázky, hlasovanie prebehlo v dvoch kolách. Výsledkom bol tesný rozdiel dvoch hlasov. Gratulujem novému kontrolórovi k zvoleniu a verím v úspešnú spoluprácu s mestskou časťou Bratislava-Dúbravka. Dúfam že, nový kontrolór prinesie nové nápady, v prospech našej Dúbravky.

Juraj Štekláč

Oceňujem profesionálnu prípravu samotnej voľby organizačným oddelením, materiály o kandidátoch boli dostatočne informatívne. Osobne som preferoval kandidáta s právnickým vzdelaním, keďže sa domnievam, že poznanie zákonov a ostatných právnych noriem je pre zastávanie tejto funkcie smerodajné. V druhom kole som sa priklonil už k skúsenosti s kontrolnou činnosťou v samospráve. Hoci

nebol zvolený mnou preferovaný kandidát, demokraticky rešpektujem výsledok tajnej voľby. Z jej výsledkov vidno, že názory boli rôznorodé. Predpokladám, že poslancov oslovilo komplexné poznanie našej samosprávy novým kontrolórom.

Juraj Horan

Bol som členom komisie na otváranie obálok uchádzačov o pracovnú pozíciu hlavný kontrolór v mestskej časti Bratislava-Dúbravka. Prihlásilo sa 12 uchádzačov, z ktorých zákonom stanovené podmienky splnili siedmi. Týchto sedem uchádzačov bolo na septembrovom miestnom zastupiteľstve v Dome kultúry Dúbravka vypočutých, zvolený bol jeden. Priebeh a voľba prebehla podľa zákona a bola transparentná.

Maroš Repík

Hlasovanie prebehlo riadne a podľa zákona. Po vypočutí všetkých kandidátov som sa rozhodol a hlasoval. Rozhodovalo sa v dvoch kolách. Pochybovačné názory o vopred dohodnutom víťazovi boli vyvrátené tesnými výsledkami hlasovania. Demokraticky bol zvolený kontrolór v dvoch kolách hlasovania, treba to rešpektovať. Novému kontrolórovi prajem veľa pracovných úspechov na danej pozícii.

Mário Borza

Aj napriek tomu, že kontrolórom mestskej časti Bratislava-Dúbravka sa stal náš bývalý kolega a poslanec miestneho zastupiteľstva Dúbravky, akceptujem túto voľbu. Voľba prebehla tajne na septembrovom zasadnutí zastupiteľstva v Dome kultúry Dúbravka.

Tomáš Husár

Voľba kontrolóra prebehla štandardne, podľa vopred stanovených pravidiel. Ako jeden z poslancov som sa zúčastnil aj otvárania obálok, kde sme kontrolovali splnenie podmienok všetkých uchádzačov, čo mi pomohlo vytvoriť si základný prehľad o nich. Ich vypočutie priamo na zastupiteľstve hodnotím pozitívne, pretože „osobné stretnutie“, prezentácia a otázky dokázali dotvoriť celkový pohľad na kandidátov pre všetkých.

Pavel Vladovič

Voľby boli podľa môjho názoru riadne pripravené a prebehli v zmysle ustanovení platných zákonných noriem. Záujem o pozíciu dokumentuje 12 podaných prihlášok do výberového konania. Siedmi uchádzači, ktorí splnili požiadavky, prezentovali svoje názory a kvalifikáciu na verejnom zastupiteľstve, na ktorom bola vykonaná voľba zákonným spôsobom.

Magdaléna Škrovanová

Septembrového miestneho zastupiteľstva v Dome kultúry Dúbravka, na ktorom prebehla aj voľba kontrolóra mestskej časti Bratislava- Dúbravka som sa, žiaľ, nemohla zúčastniť. Takže rešpektujem výber ostatných poslancov. Osobne by som preferovala na miestneho kontrolóra kandidáta, ktorý má podľa životopisu na danú pozíciu väčšie odborné predpoklady.

Do ankety sa rozhodli nezapojiť poslanci – Marián Podrazil, Igor Mravec, Dávid Béreš

Pripravila: Lucia Marcinátová

Chcem mať informácie z prvej ruky

„Nechcem byť „odtrhnutý“ od diania, či už na úrade alebo medzi poslancami,“ prezradil nový kontrolór mestskej časti Marián Takács po nástupe do funkcie. Kontrolórom sa stal ako víťaz druhého kola tajnej voľby, v ktorom získal 11 platných hlasov.

Aké boli vaše motivácie uchádzať sa o post hlavného kontrolóra, čím vás táto práca lákala?

Vykonával som kontrolnú činnosť, ktorá je síce viac technická, ale legislatívne rovnako náročná ako funkcia kontrolóra. Keďže som sa venoval aj komunálnej politike, chcel som sa posunúť ďalej a práve svoje skúsenosti z komunálnej politiky uplatniť v tejto funkcii.

Niektorí poslanci poukázali na to, že ste sám bol poslancom miestneho zastupiteľstva. Aká je vaša predstava udržať nezávislosť kontrolárskej práce?

V dúbravskej komunálnej politike som sa pohyboval vyše desať rokov, a preto poznám fungovanie mestskej časti. Keďže funkcia kontrolóra a poslanca je nezlučiteľná, poslaneckého mandátu som sa vzdal, ale nepovažujem to za konflikt záujmov, že som poslancom bol. Poslanec má právo takisto kontrolovať a žiadať miestny úrad o informácie. Kontrolór je viazaný v prvom rade miestnemu zastupiteľstvu a je v tejto oblasti kontroly jeho predĺženou rukou. Preto každý jeden podnet, ktorý dostanem a bude v kompetencii kontrolóra, tak ho spracujem a budem informovať miestne zastupiteľstvo. Myslím, že poslanci ma dobre poznajú a vedia, že ja som nikdy "nepolitikárčil", no vždy sa zapájal do diskusií vecne a odborne.

Čo ste, ako prvé urobili po nástupe do funkcie?

Po nástupe som si prevzal agendu, ktorú mi zanechala predchodkyňa Ružena Záthurecká a na prvom stretnutí s prednostom úradu ma čakala hneď prvá úloha, vypracovať stanovisko kontrolóra k prijatiu úveru na najbližšie mimoriadne zastupiteľstvo.

Máte už urobený plán kontrolnej činnosti, prípadne ako vzniká? Aké sú vaše plány a predstavy v súvislosti s kontrolnou prácou v mestskej časti?

Plán kontrolnej činnosti aktuálne pripravujem. Bude nadväzovať na kontrolnú činnosť mojej predchodkyne a oslovím aj poslancov, aby sa zapojili s návrhmi na doplnenie podnetov na kontrolnú činnosť. Nechcem byť "odtrhnutý" od diania, či už na úrade alebo medzi poslancami. Chcem mať informácie z prvej ruky, a preto by som sa rád zúčastňoval na komisiách, ak bude o to zo strany predsedov komisií záujem. Pýtala sa: Lucia Marcinátová

Dúbravská knižnica je najväčšou v štvrtom obvode

Box, kuriér aj nové tituly

Počas bežného roka sa snažia detských čitateľov motivovať k návšteve a stretnutiu s literatúrou rôznymi podujatiami, detským čítačkami, rozhovormi so spisovateľmi, divadielkami. Tento rok je však iný. Dúbravská knižnica napriek tomu prišla s novinkami. Počas prvej vlny pandémie to bola služba knižného kuriéra, zriadenie knižného boxu, na jeseň bezplatné členské a nové knižné tituly. Nazreli sme do jej priestorov na Sekurisovej 12.

Na pohľad budova, v akej na sídlisku fungujú škôlky. Pri nevábnom sivom plote nápis miestna knižnica. Niet pochyb, že sme správne v dúbravskej knižnici. Vstup len s rúškom, v tejto dobe už priam automatická výzva pri dverách.

Oddelenie pre deti a mládež, pre dospelých, náučnej literatúry a katalogizácie a akvizície. Dúbravská knižnica so štyrmi oddeleniami ponúka takmer 57-tisíc titulov a je najväčšou knižnicou v štvrtom bratislavskom obvode. Najpočetnejšie zastúpenie má krásna literatúra a beletria s viac ako 22-tisíc titulmi, na odbornom oddelení je k dispozícii takmer 15-tisíc titulov a vyše 15-tisíc tvorí detskú a mládežnícku literatúru.

Knižnica má registrovaných viac ako 900 čitateľov, z toho asi polovica sú deti do 15 rokov. Čo teší, je fakt, že návštevnosť každým rokom rastie. Za minulý rok knižnicu navštívilo viac ako 18,2-tisíc ľudí, ktorí si vypožičali vyše 132-tisíc kníh. Knižnica ponúka pre registrovaných čitateľov aj internet zdarma.

Členské, kuriér aj box

Zadarmo bolo aj ročné členské, čiže zápis do knižnice- pre všetkých nových čitateľov zapísaných v októbri. Mesačnú akciu knižnica spustila s cieľom propagácie i predstavenia novozakúpených knižných titulov.

„V rámci akcie som dnes už pár nových preukazov vydala,“ približuje pri našej návšteve Mirka Kerekešová, ktorá sa stará o Oddelenie pre deti a mládež na prízemí. Pracuje v knižnici takmer tri roky, rada číta a pracuje s deťmi, je tiež dobrovoľníčkou v slovenskom skautingu. „Niektoré deti sú tu také stratené, nevedia si vybrať, preto sa im snažím pomôcť. Na základe ich predstavy im odporúčam knižky a teší ma, ak povedia, že táto mi sadla.“

Na prvom poschodí ochotne poradia aj Michaela Minárová na Oddelení pre dospelých a Mária Boskovičová na Oddelení náučnej literatúry.

Počas októbra sa venovali aj spracovaniu knižných darov, ktoré ich doslova „zasypali“. Vyzvali preto Dúbravčanov, aby knihy už nenosili. Knižnica prijíma len novšie, vydané po roku 2000, a to iba konkrétne tituly. Knihovníčky odporúčajú dohodnúť sa vopred prostredníctvom mailu kniznica@dubravka.sk.

Dať druhú či tretiu šancu knižkám môžu Dúbravčania prostredníctvom knižných kolotočov. Jeden z nich je aj v miestnej knižnici, druhý v Dome kultúry Dúbravka a nové knižné búdky mestská časť osadila v septembri aj v Parku Družba, na Pekníkovej či pri detskom ihrisku na Valachovej.

Knihy od kuriéra či do boxu

Knižný kuriér aj bibliobox. S takými novinkami prišla miestna knižnica počas prvej pandemickej vlny. Knižný kuriér začal jazdiť na motorke po mestskej časti v apríli. Po uvoľnení opatrení a opätovnom sprístupnení knižnice síce prestal, no stále funguje a doručí knihy imobilným, teda tým, ktorí si nemôžu prísť knižku vybrať sami.

Knižky vyhľadajú čitatelia v online katalógu (<http://kniznica.dubravka.sk/katalog>) a mailom na kniznica@dubravka.sk pošlú meno autora a názov literárneho diela, pripoja tiež meno, adresu a telefón. Čitatelia, ktorí nemajú možnosť hľadať v katalógu, môžu volať priamo na číslo 02/64363105 a vysvetlíť knihovníčke, o aké knižky by mali záujem. V jednej zásielke si môžu vybrať najviac päť kníh. Knihovníčky následne pripravujú balíček, ktorý doručí na adresu knižný kuriér.

Druhou tohtoročnou novinkou je bibliobox pred Domom kultúry Dúbravka, ktorý slúži pre vrátenie knižiek mimo otváracích hodín miestnej knižnice. „Zámerne sme ho osadili ďalej od knižnice, aby Dúbravčania mohli knižky vracat v dvoch rôznych lokalitách mestskej časti,“ priblížil Ľubo Navrátil. Bibliobox má dúbavský dizajn – logo mestskej časti, exlibris knižnice a jasný typografický odkaz – „Tu môžete vrátiť knižky z Dúbravskej knižnice“. Knihovníčky na základe označenia vo vrátenej knižke a systému ľahko identifikujú, ktorý čitateľ akú knižku prostredníctvom biblioboxu vrátil.

Mestskej časti sa podarilo pre knižnicu získať aj dotáciu z Fondu na podporu umenia. Za tritisíc eur môže knižnica nakúpiť nové knižné tituly.

Postupné opravy

Vedenie mestskej časti začalo v lete 2016 s postupnou modernizáciou knižnice. Prebehla výmena okien za plastové, sklenených výplní v budove, takzvaných kopilitov. K novinkám patrilo aj zavedenie internetu pre čitateľov bezplatne, práce na online katalógu, viac akcií pre verejnosť či knižný kolotoč.

Minulý rok zrekonštruovali v knižnici horné poschodie – oddelenie pre dospelých, a náučnej literatúry. Interiér ožil novým nábytkom. Pre výpadky v rozpočte v súvislosti s pandemickou situáciou mestská časť pozastavila toto leto modernizáciu dolného poschodia, čiže Oddelenia pre deti a mládež. Ostáva tak medzi plánmi.

Lucia Marcinátová, id

Vynáška

Otváracie hodiny

Pondelok: 9:00 – 12:00, 13:00 – 16:00

Utorok: 11:00 – 13:00, 14:00 – 18:00

Streda: 9:00 – 12:00, 13:00 – 16:00

Štvrtok: 11:00 – 13:00, 14:00 – 18:00

Piatok: zatvorené – sanitárny deň

Miestna knižnica Sekurisova 12

02/643 631 05, kniznica@dubravka.sk

Anketa: Ako sa vám páči v dúbavskej knižnici?

Gabriela

Do knižnice chodím pravidelne a zvlášť po renovácii sa mi tu veľmi páči. Okrem toho je tu ochotný a slušný personál. Čítam najmä historickú literatúru a detektívky, ale pozerám aj rôzne novinky. Obľúbeného autora mám Evžene Bočka a odporúčam jeho Aristokratky.

Oto

Som stálym návštevníkom knižnice už viac ako 15 rokov a chodím sem raz za mesiac. Medzi moje obľúbené žánre patrí literatúra faktov, no prečítam si aj dobrú detektívku alebo niečo humorné. Keď som bol mladší, boli to najmä Verne, Cooper či May, ale teraz beriem všetko (úsmev).

Ľudmila

Som pravidelným návštevníkom dúbravskej knižnice, chodím sem približne každé dva týždne. Obľubujem faktografiu a klasickú literatúru, prevažne staroruskú, ako napríklad Dostojevskij. Z našich autorov mám rada Baleka a zo súčasných čítam všetko, čo mi príde pod ruku, najradšej detektívky.

Adriana

Knižnicu navštevujem raz mesačne. Pre seba vyberám príbehy zo života alebo drámy a pre deti rôzne leporelá, obrázkové knižky, prípadne hľadacie, čiže otvoríme knižku a hľadáme, čo kde je a rozprávame sa o tom.

Pýtala sa Iveta Dorčáková

Gladiátor: v Dúbravke sme sa veľa nasmiali

Čas preveril nás, aj naše pesničky

Zhovárala sa: Danka Šoporová

Slovenská rocková skupina Gladiator je na scéne už viac ako tri desaťročia. Počas kariéry odohrala tisíce koncertov, a preto je prirodzené, že neobišla ani našu mestskú časť. Nielen o tom sme sa rozprávali s dvoma zakladajúcimi členmi kapely - Mikom Hladkým (47) a Georgiom Babulicom (45).

Pamätáte si všetky koncerty vašej kapelovej histórie, aj tie v Dúbravke?

Miko: Uff. to by sme mali hlavy ako počítače. Na scéne sme viac ako tridsať rokov a Slovensko máme pochodené krížom – krážom. V našej krajine nie je asi miesto, kde by sme nehrali.

Georgio: A niekde aj viackrát! Zvláštne je, že ja si nevybavujem názvy miest, ale skôr ako vyzerajú kulturáky či spoločenské domy, kde sme hrali. Dobré viem, ako vyzerá nájazd zo zadnej strany, na ktorý sme vykladali aparatúru. Pamätám si, že šatne sú niekde príliš vzdialené od pódia. Vybavujú sa mi naozaj takéto detaily. (smiech)

Schválne, kedy ste hrali v Dúbravke naposledy?

Georgio: Určite to bolo v tejto päťročnici!

Miko: Toto viem presne. Boli to Dúbravské hody pred tromi rokmi. Pamätám si to, lebo sme sa striedali na pódiu s chlapcami z kapely Medial Banana a v zákulisí sme sa vtedy veľmi nasmiali. Oni boli v tom čase začínajúca kapela so silným a úspešným nástupom na scénu. To mi pripomínalo naše mladé roky.

Ale žánrovo ste vy „za mladi“ boli celkom inde...

Georgio: To je pravda, boli sme zanietení chalani hrajúci metal. Mali sme radi Metallicu a Sepulturu, čiže v tom štýle sme aj tvorili. Bolo to oveľa hlučnejšie než dnes.

Miko: Časom sme však pochopili, že publikum chce počuť a spievať slovenské pesničky, preto sme začali s domácou tvorbou. A vyšlo to, už onedlho sme získali ocenenie pre Kapelu roka. Naše skladby sa hrávali vo všetkých rádiách, čo nás len utvrdilo v tom, že ideme správnou cestou.

Keby ste sa strojom času presunuli do toho obdobia, na čo by ste Gladiator upozornili?

Georgio: Myslím, že by sme si nedali poradiť. A to je dobre, pretože aj ťažšie veci a chvíle ťa formujú. V štúdiu i na pódiách sme toho prežili fakt veľa, no napokon sa aj tak spomína iba na tie pekné veci.

Miko: Môžem potvrdiť. Keď teraz spievame niečo z našej tvorby z 90. rokov a vidím, ako skladby spievajú aj tí, ktorí sa v tom čase sotva narodili, je to úžasný pocit. Čas preveril nás, aj naše pesničky.

Je výhodou, že kapela je doslova rodinná?

Miko: Áno, sme Hladkí a tak to má väčšinou všetko hladký priebeh.

Georgio: A ja ako nečlen rodiny mám za tie roky pocit, že som rovnako jeden z bratov Hladkých. (smiech)

Už sme spomenuli, že na scéne ste tri desaťročia. Ako bude Gladiator vyzeráť o ďalšie tri dekády?

Miko: Verím, že budeme stáť na pódiu a hrať ďalej. Aj nové pesničky. A aj tu v Dúbravke. Keď sa pozeráme na veľké svetové hviezdy typu The Rolling Stones, je jasné, že sa to dá. Hudba človeku dodáva energiu a pomáha zabudnúť, že roky pribúdajú.

Georgio: Ja len verím, že sa bude hrávať. Že toto čudné obdobie, ktoré teraz všetci prežívame, čoskoro pominie, kultúra sa vráti do normálu a my na koncertné pódiá. Kontakt s fanúšikmi nám chýba. A koncerty nám chýbajú aj ako divákovi, keďže s Mikom chodievame na vystúpenia našich obľúbených. Vo Viedni sme videli napríklad kapelu Bon Jovi či Coldplay. To sú skúsenosti, ktoré človeka dobijú energiou. Navyše, aj po toľkých rokoch v biznise sa stále máme čo učiť a koncert našich veľkých svetových kolegov je pre nás zakaždým obrovskou inšpiráciou.

Zločin a trest v stredovekom Prešporku alebo aké boli tresty pre páchatel'ov

Vystavovali na pranier aj odťúnali ruky

Text: Vladimír Segeš

V

šeobecne sa za trestný čin považuje také protiprávne konanie, ktoré je trestné podľa právnej obyčaje či právneho poriadku. V tejto súvislosti sa žiada poznamenať, že skutková podstata zločinu či trestného činu sa po stáročia nemení, zostáva rovnaká. Postupom času sa však menil náhľad na formu a spôsob potrestania páchatel'ov, ako aj na druh trestu za konkrétny druh deliktu. Spolu s publikáciou Vladimíra Segeša Prešporský pitaval sa pozrime, aké tresty sa používali v stredovekej Bratislave.

Najčastejším trestom spomínaným v bratislavských komorných knihách bolo vystavenie delikventa k pranieru či na pranier. Je pritom zaujímavé, že v Prešporskej právnej knihe sa tento trest vôbec nespomína. Pranier bol na Hlavnom námestí pri radnici. Išlo o akési pódium so stĺpom, ku ktorému delikventa pripúťali. Od druhej polovice 15. storočia úlohu praniera plnila aj klieťka, ľudovo nazývaná klieťka bláznov (Narrenköterl). Ešte aj v novoveku stála na dnešnom Františkánskom námestí.

Posadením do klady na tri dni trestali v Prešporku napríklad výčapníkov za falošné výhovorky a nedodržanie slova. Podobne sa postihovali aj výčapníci, ktorí nedolievali alebo inak nedodržiavali úradný výčapný poriadok. Pri opakovanom priestupku ich vystavili na pranier a vylúčili z cechu výčapníkov.

Niekedy stačilo vyšľahať

Zavretie do klady či klieťky, ako aj vystavenie na pranieri, pokiaľ nebolo spojené so zbitím, mali charakter zneuctujúceho trestu. Postihovali sa ním rušitelia nočného pokoja, výtržníci a drobní záhradní, poľní alebo trhovní zloději. Delikventi boli vystavení verejnému posmechu a opovrhnutiu. V tejto súvislosti treba však zdôrazniť, že z morálneho hľadiska sa strata cti vlastne rovnala strate práv dotýčajúcej osoby, ktorá sa tak ocitla na samom okraji, či neraz až mimo rámca svojej komunity.

Vyšľahanie na pranieri prútom, palicou či korbáčom sa považovalo za miernejší trest. Postihovali sa ním zväčša ženy, starci a mladiství, ako aj páchatelia drobných krádeží či nactiutráhači. Napríklad roku 1486 na pranieri vyšľahali istého kopáča, lebo „nadával na Boha a svätých“, za čo katovi vyplatili 2 šilingy denárov.

Vynález na odtínanie rúk

Prešporská právna kniha pripúšťala viacero zmrzačujúcich trestov, no v praxi súdu sa spomínajú len zriedkavo. Jedným z nich bolo napríklad odťatie ruky. Tento trest vykonával kat, a to zaiste mečom, pričom je zaujímavé, že podľa svedectva komornej knihy z fiškálneho roka 1521/1522 istý prešporský zámočník Oswald „zostrojil pre kata železný prístroj na odtínanie ruky“, za čo mu zaplatili 5 šilingov denárov. Z dostupných prameňov sa však nedá zistiť, či sa tento vynález v Prešporku naozaj využíval. Záznam v komornej knihe z fiškálneho roka 1526/1537 iba lakonicky hovorí, že v pondelok po Trojici (28. mája) 1526 komorník vyplatil majstrovi katovi spolu 2 libry denárov za to, „že dvom Čechom odťal ruky a stal hlavu nakladačovi sudov Stoffelovi“.

Murovaná šibenica

Obvyklým trestom za zlodejstvo bola smrť obesením na šibenici, ktorá stála pred Michalskou bránou na rozhraní dnešného Župného a Hurbanovho námestia. Z mestských účtovných záznamov vyplýva, že prešporskú šibenicu roku 1486 vynovili, takže mala murovaný a kameňom vydláždený základ v tvare zvýšeného pódia. Bola teda odvodňovaná dobre viditeľná. Tri drevené stĺpy boli navzájom pospájané priečkami. K tejto trojdielnej šibenici sa vystupovalo po schodíkoch.

Popravovaného vyviedli po rebríku až k priečnej hrade, a keď mu kat založil slučku na krk, paholci rebrík odsotili a obesenec sa stiahnutím slučky zadusil. Šibenica pred bránou a hradbami Prešporka – či iného stredovekého mesta – nestála náhodou. Bola symbolickým a zároveň nanajvýš zjavným posolstvom každému prichádzajúcemu, že v meste má panovať mier a pokoj, že v ňom niet miesta pre narušiteľov dobrého spolunávania a páchatelov zlých skutkov. Názornosť tohto výstražného zvestovania umocňoval kedysi aj bežný zvyk, podľa ktorého mŕtvolu obesencov nechávali visieť na šibenici dovtedy, kým z nej samy neodpadli, resp. do konania najbližšej popravy.

Krutý trest pre Barboru

Trest smrti utopením bol pomerne zriedkavým ortieľom, ktorým sa postihovali spravidla iba ženy. V najstaršom prešporskom súdnom protokole sa spomína len jeden prípad tohto spôsobu popravy, a to roku 1518 v kauze zlodějky Barbory.

Vzhľadom na spáchané delikty (drobné krádeže v kostoloch a v špitáli) išlo v jej prípade o trest nadmieru krutý. Barboru utopili v ramene Dunaja pred Rybárskou bránou. A hoci sa to v zázname priamo nespomína, podľa zaužívaného zvyku ju zašili do vreca, zaťažili kamením a ponorili pod hladinu. Z rieky vytiahli už len bezduché telo, ktoré katovi paholci bez akýchkoľvek ceremónií zahrabali do priekopy pri cintoríne.

Lámanie v kolese

Lúpežných vrahov spravidla popravovali lámaním kolesom. Bol to azda najťažší hrdelný trest. Spočíval v tom, že odsúdeného s rozťahnutými rukami a nohami pripútali na zem alebo na brvná a spúšťaním ťažkého okovaného kolesa s čepeľou mu postupne lámali všetky údy. Aktom milosti bolo, ak sa lámanie začalo od hlavy, lebo urýchlilo smrť. Pri lámaní odspodu, čiže od nôh, kat presekol krk odsúdeného až nakoniec, aby predĺžil jeho muky. Dokaličené telo potom vystavili na výstrahu na popraviisku. Nevieme presne, kde sa vykonával ortieľ lámania. Pravdepodobne to bolo na Hlavnom námestí pred radnicou, kde sa nachádzal aj pranier a kde spravidla popravovali štátim. Podľa iných údajov sa lámanie kolesom konalo na popraviisku medzi Vodnou vežou a Vydrickou bránou alebo pred Michalickou bránou, kde stála šibenica, takže popri obesencoch tam na výstrahu vztyčovali aj koleso s dolámaným telom popraveného.

Upálenie na hranici

Pred Michalskou bránou sa vykonával aj ortieľ upálením. Poprava upálením bola v Prešporku skôr zriedkavá. Z komorných kníh vysvitá, že napríklad 31. júla 1475 takto popravili istého kostolného vlamča a zlodēja (jeho meno nezapísali). V rokoch 1490 – 1526 na hranici upálili 7 delikventov, čo činí rovných 12,5 % z celkového počtu zistených popráv. Paradoxné je, že jeden z nich si tento trest vyslúžil za to, že v máji 1526 spáchal samovraždu – obesil sa v dome meštana Krištofa Meixnera. Keďže v komorných knihách sa v súvislosti s upálením takmer bez výnimky uvádza 22 zväzkov raždia v sume 22 denárov, je nepochybné, že hranica v stredovekom Prešporku sa stavala rovnakým spôsobom a mala ustálený tvar.

Ostrenie meča

a semišové rukavice

Z účtov v komorných knihách vyplýva, že k popravnému ceremonálu štátim vždy patrilo aj naostrenie meča. Tento úkon, za ktorý napríklad roku 1467 komorník zaplatil 60 denárov, zaiste vykonával sám kat, lebo len máloktorý mečiar v meste by sa na to podujal. Kat si vždy pred popravou navliekol semišové rukavice, ktoré mu taktiež preplácali z mestskej pokladnice – napríklad roku 1446 za ne vydali 20 denárov.

Štátého delikventa prikryli dekou a pravdepodobne podvečer ho najatý nádenník jednoducho zahrabal kdesi v okolí mesta. Pri tom je zaujímavé, že roku 1467 magistrát zaplatil za deku 10 denárov, výkon nádenníka ocenil však iba sumou 8 denárov.

Fascinácia hrôzou

Oddávna sa traduje, že popravení delikventi, ale ani samovrahovia nemohli byť pochovaní na mestskom cintoríne. Naše stredoveké pramene to síce priamo nepotvrdzujú, no ani nevyvracajú. Zločin nevykorenili ani kruté tresty feudálnej justície. Verejné výstražné exekúcie sa však do veľkej miery naozaj neminuli účinku. Boli vzrušujúcim predstavením, ktoré v ľuďoch vyvolávalo strach i hrôzu, no aj fascinovalo. Fenomén fascinácie hrôzou je však už inou kapitolou plnokrvného života stredovekej spoločnosti.

Foto: archív DM

Prešporský Pitaval

Kniha slovenského historika Vladimíra Segeša Prešporský pitaval podáva komplexný obraz o stredovekom uhorskom práve a spôsobe exekúcií v stredovekej Európe. Kniha je rozdelená do troch kapitol, každá sa venuje konkrétnym problémom a trestnoprávnym otázkam. Prvá kapitola opisuje vznik stredovekých miest, ich atribúty a výsady, fyzickú a sociálnu topografiu stredovekého európskeho a uhorského mesta. Zaoberá sa aj problematikou multietnickej skladby obyvateľstva, čo bolo v stredovekom

meste skôr pravidlom ako výnimkou, a takéto zloženie obyvateľov sa výrazne podpísalo pod rozmanitosť právnych a duchovných zvykov mesta a celej (stredovekej) spoločnosti. Druhá kapitola vysvetľuje zložitý uhorský právny systém, hierarchiu právnej a hospodárskej moci v stredovekom meste, spôsoby exekúcií, tortúr a vymáhania práva. Tretia kapitola je súhrnom 25 epizód zo života zločincov v Prešporoku, súdnych sporov a najstrašnejších hrdelných trestov v dejinách nášho mesta. Exemplárne prípady autor dôkladne analyzuje a často nezrozumiteľné právne výklady približuje chápaniu súčasníka. Okrem iného sa dozvieme napr. o povinnostiach a zárobkoch mestských katov, ktorí boli neraz sami ťažkí zločinci a v Prešporoku ich niekoľko aj odvislo.

Jazykové okienko alebo nerobme chyby

Regulárne opatrenia a reguly

Cudzie slovo pre označenie niečoho bežného, obvyklého, pravidelného či riadneho je regulárny. V médiách sa však pomerne často stretávame aj s nesprávnym tvarom regulérny. Slovenčina slovo prevzala z latinčiny, tvar regulérny pochádza z češtiny. Za zmienku stojí, že podstatné meno regula (pravidlo, predpis) má v množnom čísle tvar reguly (nie regule!). Používame ho v spojeniach vojenskej reguly, mravné reguly a pod. Napriek tomu, že podstatné meno regula označujú slovníky ako zastarávajúce a hovorové, jeho odvodeniny regulácia, regulárny, regulátor a regulovať sú pomerne frekventované.

(luna)

Mestskou časťou viedla vychádzka v rámci cyklu Spoznávajme mestské časti. História priblížili príbeh

Prečo nie je Dúbravka pútnická a kde stál dereš?

Text: Lucia Marcinátová

Skupinka putujúca v rúškach po Dúbravke, rozostupy, limitovaný počet účastníkov vychádzky, no ne-limitovaný počet zaujímavostí, informácií nielen o našej mestskej časti. Taká bola bezplatná prehliadka Dúbravkou v rámci cyklu Spoznávajme mestské časti od Bratislava Tourist Board. Uličkami nás vodil Dúbravčan a dlhoročný sprievodca, Milan Peško. Témou popoludnia bola najmä história mestskej časti a stará Dúbravka.

Mohol vymenovať fakty, roky, no pridal príbeh a socha ožila. Tak sme sa dozvedeli napríklad to, že na Jadranskej ulici stojí Socha sv. Floriána, že blízko bola kedysi aj hasičská zbrojnica i dom prvého richtára aj s derešom, že sa socha v minulosti stratila, a že autorom neďalekého Pomníka padlým 1. svetovej vojne je známy bratislavský sochár Alojz Rigele.

Takto - rôznymi príbehmi, Milan Peško, obyvateľ mestskej časti, sprevádzal Dúbravkou počas októbra. Prehliadku v rámci cyklu Spoznávajme mestské časti zorganizovala Bratislava Tourist Board.

Kelti, Chorváti i Pálffyovci

Stretli sme sa pred miestnym úradom na Žatevnej, jesenné slnko dofarbilo popoludnie, dobilo energiu i pomohlo zabudnúť na pandémiu, obmedzenia s počtom účastníkov či rúško na tvári. Sprievodca Milan Peško rúško skombinoval s mikrofónom, aby sme počuli a dozvedeli sa množstvo zaujímavých informácií.

Najskôr o polohe mestskej časti na severozápade Bratislavy a východnom úpätí Devínskej Kobly, o histórii, osídlení územia a vykopávkach už z čias z mladšej doby kamennej, Keltoch, Germánoch a Rimanoch či prvej zmienke o Dúbravke z roku 1574, ktorá je spojená s osídlením Chorvátov. Pôvodná obec existovala však už v 14. storočí a patrila hradu Devín.

Dozvedáme sa, že od 17. storočia až do prvej svetovej vojny Dúbravka patrila malackej vetve rodu Pálffyovcov.

„Po prvej svetovej vojne Dúbravka zažívala veľký boom,“ približuje sprievodca. „Postavená bola požiarna zbrojnica, škola, zaviedla sa elektrina, vybudoval vodovod.“

V apríli v roku 1946 sa stala oficiálnou súčasťou Bratislavy.

Dva kríže

Spolu s prechádzaním rokov v histórii sme sa pohli k ďalšej zastávke poznávacej prechádzky – požiarnej zbrojnici a niekdajšiemu Kinu Odboj. Sprievodca zaspomínal na detstvo a na tunajšie premietania. Dozvedáme sa, že kino a okolie patrili aj k miestam stretnutí, roztržiek či bitiek dúbavských a lamačských chlapcov.

Milan Peško sa pristaví pri krížoch. Červený kríž pri Základnej škole Pri kríži s ukrižovaným Ježišom bol postavený ako poďakovanie za to, že sa na tomto suchom mieste objavila spodná voda a zem vydala dobrú úrodu. V blízkosti totiž rástli vinohrady a čerešňové sady. „Dúbavské čerešne boli tmavé, až skoro čierne,“ opisuje sprievodca.

„A vy všetci, ktorí idete po ceste, pozorujte a vidíte, či je bolesť ako bolesť moja...“ čítame na druhom kríži. Vidieť ho na križovatke Jadranskej a Brižitskej ulice. Ide o kamenný kríž postavený okolo roku 1868. Počas druhej svetovej vojny bol zničený, no v roku 1946 sa ho podarilo obnoviť vďaka milodarom obyvateľov.

Zjavenie v korunách stromu

Brižitskou ulicou kráčame k zastaveniu. A to doslova, k dúbavskému miestu stíchnutia, pristavenia. Kaplnka Ružencovej Panny Márie s jaskyňou a v nej obraz zjavenia.

Jaskyňa so sochou Panny Márie je kópiou Jaskyne zjavenia z francúzskych Lúrd a je vybudovaná z lomového kameňa, zapustená do svahu.

Milan Peško približuje príbehom časy, keď Dúbravka bola pútnickým miestom. Vrátil sa do obdobia, keď ešte obec nemala vlastného farára a omše chodil slúžiť farár z Devína pešo cez svah Devínskej Kobyly.

Dúbravský pastier raz prechádzal okolo planej hrušky a v korune stromu sa mu zjavila Panna Mária. Zvestovala mu posolstvo a požiadala ho, aby ho vyrozprával kňazovi, ktorý chodí slúžiť do Dúbravky. Pastier tak urobil. Farár z Devína mu však neveril a pastiera poslal späť do Dúbravky.

Krátko nato však farár náhle oslepol. Začal cítiť, že to bol trest za nevypočutie pastiera. Padol na kolená a začal sa modliť. Po kolenách sa vydal na cestu z Devína do Dúbravky. Cestu dobre poznal aj poslepiacky, keď sa však blížil do Dúbravky, zrak sa mu náhle vrátil.

Táto zvesť o pastierovi, zjavení Panny Márie na strome, ale aj o neveriacom devínskom farárovi a jeho oslepnutí, sa rýchlo rozchýrila a do Dúbravky začali smerovať pútnici s prosbami i poďakovaniami.

„Dúbravka sa tak postupne stala pútnickým miestom a bola by aj dnes, napríklad tak ako Mariánka, no komunisti to chceli zastaviť a podarilo sa im to,“ dodal Milan Peško na záver príbehu.

Vojak v objatí anjela

Po obhliadke kaplnky neďaleko farskej budovy, starých líp a výhľadu spomedzi stromy sme sa vrátili na Jadranskú ulicu a po krátkej zastávke oproti niekdajšej tradičnej dúbavskej krčme U Zajíčka a neskôr U Husáka sme kráčali za tunajšími sochárskymi dielami.

Kamenná socha sv. Floriána, patróna hasičov, bola postavená po požiari na ochranu dediny. Florián je tu stvárnený ako rímsky vojak v typickom rímskom odeve.

Neďaleko a rovnako v zelenom medziulicovom páse na Jadranskej ulici stojí aj Pomník padlým vojacom v 1. svetovej vojne. Odhalili ho v roku 1928 a je dielom známeho bratislavského sochára Alojza Rigeleho. Hranolovitý podstavec má na čelnej strane tabuľu s menami a fotografiami padlých Dúbravčanov v rokoch 1914 – 1918. Na podstavci je súsošie umierajúceho vojaka v objatí anjela smrti.

Na Jadranskej sprievodca spomenul aj prvého známeho dúbavského richtára Joachima Milossovitsa. Pred jeho tunajším domovom stál vraj dereš, kde palicovali poddaných, ktorí neprišli na panské. „Kto sa vyhýbal prácam, dostal 25 palíc,“ približoval Milan Peško. Opísal tu aj typickú stavbu domov v dedine Dúbravka. Išlo o dlhé dvory, na ňom stáli za sebou domy (za rodičovským stál dom detí a podobne).

Princezná, duby aj pes

Naše kroky smerovali Jadranskou k Horanskej studni, ktorá patrí k symbolom mestskej časti a je tiež súčasťou erbú. Sprievodca hovoril o spojení Dúbravky s vodou, o rakoch a rosničkách i povesti z tureckých čias, keď sa počas sucha jedna oslica Turkov pustila do hrabania, až kopytami narazila na vodu. Sprievodca priblížil povesti o studenej vode, studničke, Kaltenbrune - ako Nemci obec nazývali.

Pri studni zneli aj ďalšie príbehy. Milan Peško rozprával o tom, prečo je asi Dúbravkou Dúbravka. Rozpovedal pre mnohých už známe tri možnosti. Prvá hovorí o obklopení obce dubovými lesmi, druhá o chorvátskej princeznej Dúbravke, ktorú tu zajali Turci a oslobodil rytier Juraj a tretia je o drevorubačoch z Horných Krčacov, ktorým sa počas rúbania dreva ukryl v bütľavom strome pes a hovorili: Dub havká...

Patróni chrámu

Od studne sme začali stúpať hore ku Kostolu sv. Kozmu a Damiána cestou a dole od neho schodmi. Kostol postavili okolo roku 1720 ako filiálny kostol devínskej farnosti na mieste pôvodného kostola sv. Kozmu a Damiána, ktorí zostali spolupatrónmi chrámu. Podľa historicky nepotvrdennej legendy boli Kozma a Damián lekármi a ľudí liečili bezplatne. Okolo farského kostola sa od čias stredoveku rozprestieral cintorín, stojí tu aj rannorenesančná kaplnka Sedembolestnej Panny Márie z konca 16. storočia, postavená pravdepodobne na gotických základoch. Milan Peško sa rozhovoril aj o tunajšom natáčaní československého filmu V hodine dvanástej z obdobia Slovenského národného povstania.

Na záver vychádzky sme začali klesať. Prehliadka Spoznávajme mestské časti skončila symbolicky pri Dúbravskom múzeu na ulici Pod záhradami. V múzeu však história Dúbravky nekončí, ale prebúda sa. Vďaka exponátom, výkladu, príbehu.

Nech ten dúbravský pokračuje...

Vynáška

Dúbravské zastavenia

Kostol sv. Kozmu a Damiána – Strmé sady 60 - postavený okolo roku 1720 - ako filiálny kostol devínskej farnosti na mieste pôvodného kostola sv. Kozmu a Damiána.

Kaplnka Ružencovej Panny Márie s jaskyňou – Brižitská ulica - Jaskyňa so sochou Panny Márie je kópiou Jaskyne zjavenia z francúzskych Lúrd.

Horanská studňa – K Horánskej studni 2 - symbol, ktorý sa dostal aj do pečate a neskôr i erbu Dúbravky. Jej nová podoba je vlastne kópiou studne zo starej pečate z roku 1626. Podľa nej bol vytvorený novodobý erb mestskej časti.

Socha sv. Floriána – Jadranská ulica - kamenná socha na hranolovitom kamennom podstavci.

Pomník padlým vojakom v 1. svetovej vojne – Jadranská ulica - venovaný padlým vojakom v 1. svetovej vojne, obyvateľom Dúbravky. Odhalený v roku 1928.

Dúbravské múzeum – Pod záhradami 39 – prehliadka sa dá dohodnúť telefonicky - 0910 396 065 alebo mailom na muzeum@dubravka.sk.

Dúbravské recepty: Ako na domáce langoše?

Langoše

Aj doma sa sa môžete cítiť aj ako na dovolenke v bufete. Dúbravčanka Katka poslala v rámci výzvy Je navarené! recept a radí, ako si pripraviť jednoduché langoše

POTREBUJEME: 1000 g múka hladká, 42 g droždie čerstvé, 500 ml voda, 5g soľ

Postup:

1. Droždie rozmiešame v troške vlažnej vody. Múku preosejeme, premiešame so soľou, pridáme droždie a zvyšnú vodu. Premiesime a vypracujeme polotuhé cesto na langoše. Ak je tuhé, pridáme ešte trochu vody. Necháme kysnúť 15 minút, opäť prepracujeme a necháme kysnúť ešte trištvrtu hodinu.
2. Cesto na langoše vyklopíme na dosku a rozdelíme na 10dg bochničky (na 10 langošov).
3. Každý bochniček trošku v pomúčených dlaniach roztláčime na placku a položíme na obrúsok. Pre začiatočníkov: cesto na langoše postupne na tenko rozvalkáme do tvaru kruhu. Pre odvážnejších: cesto na langoše postupne rukou povytáhneme do tvaru kruhu.
4. Takto vytiahnuté tenučké langoše vložíme do väčšej panvice, alebo do woku s rozpáleným olejom a vysmážame.
5. Po chvíli kliešťami langoš obrátíme a vysmažíme aj z druhej strany.
6. Horúce langoše potrieme cesnakom rozotretým so soľou a troškou teplej vody. Alebo podávame langoše s kečupom či tatarkou a syrom.

Umelecké školy a krúžky prešli do online priestoru

Zavreli centrá aj zušky

Dúbravka má jednu základnú umeleckú školu a centrum voľného času. Počas bežného roka fungujú obe v školských priestoroch na Batkovej ulici. Momentálne sú zatvorené.

Rodinné centrum Macko na Sekurisovej oznamuje svojim členom zatvorenie priestorov v súvislosti s nepriaznivo sa vyvíjajúcou situáciou so šírením ochorenia COVID-19 a novými opatreniami. Rodinné centrum je zatvorené od 15. októbra až do odvolania.

Podobne nefunguje v súčasnosti ani Centrum voľného času Klokán na Batkovej 2. „Od pondelka 12. októbra sme nútení ukončiť našu krúžkovú činnosť a najbližšie týždne nebudeme môcť poskytovať voľnočasové aktivity pre vaše deti,“ informuje CVČ Klokán. Krúžky, pri ktorých je to možné, sa majú presunúť do online priestoru.

Hlavné mesto zriaďuje 12 základných umeleckých škôl a štyri centrá voľného času. Hovorkyňa hlavného mesta Katarína Rajčanová informovala o spustení dištančnej formy výuky.

„Na základe rozhodnutia ministra školstva môžu základné umelecké školy naďalej pokračovať vo fyzickej výučbe pri stretnutí jedného žiaka a jedného učiteľa. Školy môžu túto možnosť využívať na pravidelné individuálne konzultácie, ktoré majú slúžiť na lepšie zvládanie preberaného učiva,“ dodala Rajčanová.

Táto situácia bude platiť až do odvolania na základe rozhodnutia ministra školstva.

(lum)

Centrum rodiny neorganizuje aktivity, ale pomáha

Roznášajú potraviny, šaty

Súčasná situácia s pandemiou priniesla aj do nášho komunitného centra nové výzvy a skúšky. Opäť sme museli voľnočasové komunitné aktivity na istý čas pozastaviť. No vďaka projektu "O krok ďalej k pomoci" môžeme pokračovať v sociálnej činnosti, a to hlavne v poskytovaní materiálnej pomoci ľuďom v núdzi, ktorí sa na nás v čoraz väčšej miere obracajú.

Tentoraz to nie sú len seniori, ale i mnohohodtné rodiny, osamelé matky s maloletými deťmi, rodiny so zdravotne znevýhodnenými členmi, ako aj osamelí občania, ktorí sa počas pandémie stratou zamestnania dostali do zlej finančnej situácie. Medzi naše hlavné činnosti pomoci patria: distribúcia tašiek s trvanlivými potravinami, nákupy, poskytovanie ošatenia v rámci zberne šatstva, šitie tašiek a rúšok, poskytovanie základného sociálneho poradenstva. Ďakujeme všetkým, ktorí nám v tomto projekte pomáhajú ako darcovia a aj ako dobrovoľníci, ďakujeme mestskej časti Bratislava - Dúbravka za poskytnutie finančnej dotácie, a tiež spoločnosti LIDL za možnosť zapojiť sa do projektu Podeľ sa a pomôž.

Bližšie informácie o našej činnosti sa môžete dozvedieť na komunita@centrumrodiny.sk alebo FB Centrum rodiny Dúbravka."

Alžbeta Šporerová, riaditeľka Centra rodiny

Týrané psy potrebujú psích psychologov, venčenie iným ľuďom sa neodporúča

Venčenie ako terapia aj dobrý skutok

Text: Danka Šoporová

Akými činnosťami si zvyknete vyplňať voľný čas? Máte radi pokoj v pohodlí domova, preferujete adrenalín alebo milujete prechádzky na čerstvom vzduchu? Pokiaľ ste sa našli práve v tretej odpovedi, máme pre vás skvelý tip. Venčenie psíkov z útulku.

Nielenže urobíte niečo pre svoje zdravie, ale ako bonus i dobrý skutok. Reč je o venčení psíkov z útulku Slobody zvierat. Práve o možnostiach, ako sa zapojiť do tejto aktivity, sme sa porozprávali s pracovníčkou zodpovednou za dobrovoľnícke aktivity Slobody zvierat. Na naše otázky odpovedala Selma de Donnová.

Druhá vlna priniesla zmeny

„Kým počas prvej vlny pandémie sme boli nútení útulok pre verejnosť na niekoľko týždňov zatvoriť, od 1. júna prebieha všetko po starom. Venčenie našich psíkov je možné každý deň v intervale od 12.00 – 16.00 hodiny, pričom nie je určený limitovaný čas, počas ktorého môže mať záujemca psa na prechádzke. Psíka ale treba vrátiť striktno do štvrtej hodiny popoludní,“ prezradila nám hneď v úvode rozhovoru Selma. Napadla vám v tejto chvíli otázka, no čo ak by sa tak nestalo? „Každý záujemca o venčenie je držiteľom venčiarkeho preukazu, ktorý mu vystavujeme u nás na Poliankach na základe predložených osobných dokladov. Situácia, že by nám psíka niekto nevrátil, sa ešte nestala, no ak by niečo také hrozilo, veľmi rýchlo vieme daného človeka kontaktovať.“

Keď sa aj vrátíme o niekoľko mesiacov späť, treba podotknúť, že i v začiatkoch pandémie bolo o psíkov perfektne postarané, a to napriek tomu, že ich venčenie cudzími osobami nebolo povolené. „V priestoroch Slobody zvierat máme ohradený Agility park. Každý deň sa tu psíky postupne vybehali, samozrejme nebývali celé dni zatvorené v kotercoch. Hoci pre niektorých obyvateľov útulku, ktorí k nám prišli z biednych až katastrofálnych podmienok, je útulok určite zmenou k lepšiemu, ku všetkým psíkom pristupujeme s rovnakou láskou a snahou nájsť im náhradný domov.“

Počet psov je pod kontrolou

Pri otázke na aktuálny počet psov v útulku sa pani Selma de Donnová pousmeje. „Musím povedať, že koronavírus, karanténa a celá táto situácia bola určite dobrá na to, že nám rapidne klesol počet psíkov v útulku, čo znamená zvýšenie počtu adopcií. Boli časy, keď sme mali v útulku 250 – 270 psov, teraz je ich zhruba o polovicu menej, za čo dobrým ľuďom zo srdca ďakujeme.“

Záujemcovia o psíka inklinujú k menším plemenám a fenkám. Ak neviete, aký psík by bol pre vás na venčenie najvhodnejší, prípadne nemáte žiadne špeciálne požiadavky, zamestnanci útulku vám ochotne poradia. „Veľa závisí od fyzickej stavby človeka, keďže plemená, váhové kategórie i vek psov v útulku bývajú rôzne. Dodržiavame taktiež určitú postupnosť, aby sa každý psík dostal na rad. Na záujemcov o venčenie nie sú kladené žiadne prísne kritéria,“ prezrádza odborníčka zo Slobody zvierat.

Akonáhle máte pocit, že dokážete vytvoriť psíkovi nový domov a zahrnúť ho láskou, vyskúšajte tzv. dlhé venčenie. To znamená, že počas dvojtýždňovej doby, keď u vás pes ostáva aj na noc (s výnimkou šteniatok), sa oňho staráte, ako keby bol váš a spoločne si na seba zvykáte. Ak všetko prebehne hladko, už vám nič nebráni podpísať adopčný protokol a užívať si nového člena rodiny naplno.

Osobitnou kategóriou sú mačky

„Mačky sú naozaj špecifickou skupinou. Je rozdiel medzi domácimi mačkami, zvyknutými na domáce prostredie i pohodlie, a rozdiel medzi pouličnými mačkami, ktoré sú zdivočené a v súčasnosti je ich pre

premnoženie naozaj veľa. Nie je v našich silách a kapacitách umiestniť všetky v našom útulku,“ dodáva Selma. „Postaráme sa o ne, ak boli zrazené, respektíve inak zranené, zabezpečujeme ich kastráciu, ale po ich vyličení putujú späť do voľného prostredia, kde im je lepšie, pretože sú tak zvyknuté.“

Pohnuté psie osudy

Niektoré psíky sú natoľko poznačené svojou minulosťou, že s výnimkou skúsených venčiteľov alebo psích psychológov, ktorí sa o daného psíka starajú a napríklad venčia ho už dlhší čas, niekedy až roky, sa ich venčenie iným ľuďom neodporúča. Väčšinou ide o psy s bolestivými spomienkami, ktoré si vyžadujú individuálny prístup a v záujme zachovania bezpečnosti s nimi pracujú iba skúsení zamestnanci útulku.

„Často aj nami pohne osud psíka a neudržíme slzy, hoci podobne vypätých chvíľ zažívame do týždňa viac než dost a mali by sme už byť trošku imúnni. No v prvom rade sme len ľudia a neraz sa sami seba pýtame: Kde sú hranice ľudskej krutosti? Kam až je tyran schopný zájsť?“

Venčiť chodievajú rodinky s deťmi, firemní dobrovoľníci, starší dôchodcovia, dámy a páni v stredných rokoch, ale i ľudia, ktorým jednoducho chýba spoločnosť. Variabilita záujemcov je široká, no všetkých spája to hlavné...snaha aspoň malou troškou pomôcť tým, s ktorými sa osud nemaznal a oni nemajú vo svojich labkách šancu zmeniť to..

Vynáška

Sloboda zvierat robí aj odchyt

Čo robiť, ak nájdete uhynuté zviera alebo pri potrebe odchytu túlavej mačky alebo psa?

Odpoveď je jednoduchá.

Kontaktovať mestskú políciu na čísle 159. Mestská polícia je následne povinná oznámiť to Slobode zvierat, celoslovenskej neziskovej organizácii pre ochranu zvierat.

Hlavné mesto má totiž uzatvorenú zmluvu so Slobodou zvierat, do ktorej spadá aj odchyt túlavých psov a mačiek, zber uhynutých zvierat – mačka, pes, holub, potkan a podobne.

Organizácia má na odchyt či zber zvieratá určenú lehotu.

Pravidlá venčenia psov v útulku:

Venčiť sa smie len vyhradenom čase - od 12.00 -16.00. Psíka treba vrátiť do útulku včas.

Nosiť sebou venčiarisky preukaz a pred venčením ho odovzdať ošetrovateľom.

Informovať sa u ošetrovateľa o povahe psa. Nechajte psa, aby si vás oňuchal a zoznámil sa s vami. Berte do úvahy, že môže ísť o týrané zviera. Môže byť plaché a na základe zlých skúseností s ľuďmi nedôverčivé. Vyberajte si takého psa, ktorého dokážete zvládnuť na základe jeho veľkosti a povahy. Dbajte na rady zamestnancov Slobody zvierat.

Psa treba mať pod kontrolou, nemôžete ho púšťať na voľno. Treba zabrániť tomu, aby sa psy z iných výbehov k sebe priblížili, mohli by sa nepekne pohrýzť. Ak venčíte ako skupinka, treba si vziať psov z toho istého výbehu.

Psa smie vyberať a vrátiť späť do koterca jedine ošetrovateľ.

Akékoľvek zmeny v správaní, v zdravotnom stave zvieraťa alebo vzniknutom zranení, bezodkladne hláste ošetrovateľom.

Zbierajte po psoch výkaly. Vrecká sú vám k dispozícii v areáli útulku.

Berte ohľad na ľudí pohybujúcich sa v lese (turistov, bežcov...).

Prehnaný výcvik a trestanie psa je absolútne neprípustné. Prispôbte sa jeho individuálnym potrebám: tempo a chuť skúmať svoje okolie.

Hokkaido zďaleka neslúži len na vyrezávanie

Tekvica ako kráľovná jesene

Text: Danko Šoporová

Medzi obľúbenými jesennými plodmi možno nájsť i jednu kráľovnú. Tou je tekvica hokkaido, ktorá sa pýši nízkou kalorickou hodnotou, skvelou chuťou a najmä pozitívnymi účinkami na zdravie človeka.

Tekvica má skutočne pestré možnosti využitia. Konzumuje sa so šupkou, ale i bez. Postačí ju dôkladne umyť, rozrezať a odstrániť časť so semienkami. Tie si môžete opražiť a podávať miesto chipsov. Ješť ju možno aj surovú, no dá sa upiecť, udusiť či grilovať. Vynikajúco chutí s pečivom, prípadne ako krémová polievka.

Viete, koľko druhov tekvic existuje? Päť? Dvadsať? Ešte pridajte! V čeladi tekvicovitých nájdeme až 850 rôznych druhov tekvic. Niektoré sú okrasné, iné zas vhodné na varenie, no všetky sú jedlé. Áno, aj tie dekoratívne. Je s nimi ale viac práce než úžitku, preto sa používajú skôr pre vizuálne potešenie. Tekvica nepatrí k drahým potravinám, takže čas od času si jej kúpu môže dovoliť naozaj každý.

Tekvica je určite krásnou dekoráciou, ale obsahuje i množstvo zdraviu prospešných látok. Aké cenné látky v nej nájdeme? Ako prvé treba spomenúť, že tekvica je malý prírodný zázrak pre zdravie a medzi jej veľké plusy patrí pozitívny vplyv na ľudskú psychiku a celkovú duševnú pohodu. To počas sychravých dní a večerov privíta ne jeden z nás.

Hokkaido obsahuje hneď niekoľko vitamínov, ako napríklad A, B, C, E, K, ďalej kyselinu listovú, pantoténovú, omega3 a omega 6 mastné nenasýtené kyseliny, betakarotén, ale taktiež železo, vlákninu, horčík, sodík, zinok, bielkoviny, draslík, sodík. Jej chuť je navyše príjemne maslová, vďaka čomu z nej možno pripraviť sladké i slanšie varianty jedál.

Všetky tieto látky napomáhajú posilniť imunitný systém človeka, znižujú riziko rakoviny pľúc i prostaty. Vlákna obsiahnutá v tekvici pôsobia proti zápche, pomáha telu zbaviť sa škodlivých toxínov a pôsobia močopudne. Odporúča sa pri liečbe kožných ochorení a hojení rán. Tekvica je osožná pri detoxikačných kúrach, liečbe reumatizmu i dne.

Nájdeme v nej enzýmy vedúce k rýchlejšiemu a efektívnejšiemu spaľovaniu tukov. Preto by nemala chýbať ani v žiadnom redukčnom jedálničku. Je mimoriadne vhodnou potravinou pre tehotné ženy (pre vysoký podiel kyseliny listovej), no vďaka bohatému zdroju vitamínov, minerálov a živín prispieva k správne vývinu dieťaťa. Hokkaido môžu konzumovať aj ľudia s bezlepkovou diétou.

Z tekvice k svojmu zdraviu, okrem dužiny, využijeme tiež semenka. Semená tekvic obsahujú vitamíny skupiny B, lecitín, železo, vápnik, fosfor a zinok. Pomáhajú napríklad pri tvorbe materského mlieka, preto by čerstvé mamičky nemali na ich konzumáciu zabúdať. Pol hrnčeka obsahuje až 5 mg zinku, čo je jedna z najdôležitejších živín pre správne fungovanie imunitného systému.

Štúdie dokazujú, že ľudia, ktorí prijímajú nedostatočné množstvo zinku, ťažšie bojujú s infekciami. Odporúčaná denná dávka zinku je 14 mg pre mužov a 8 mg pre ženy, no ak ste náchylní na rôzne ochorenia, môžete prijímať 25 mg zinku denne.

Tip na skvelú pochúťku:

Zdravá hokkaidó polievka

Tekvica si svoje výsostné postavenie v kuchyni právom zaslúži. Prípravu tekvicovej polievky máte už zrejme v malíčku. No čo tak vyskúšať hokkaido s batátmi, feta syrom a rukolovým pestom? Ide o veľmi jednoduchý recept, ktorý zvládne aj kulinársky začiatočník.

Budete potrebovať:

- 1 tekvicu hokkaido
- 2 sladké zemiaky
- 100g rukoly
- 30g parmezánu
- 20g mandlí
- olivový olej
- med
- tymian
- soľ

- korenie

Postup:

Tekvicu aj sladké zemiaky očistíme, olúpeme a nakrájame na mesiačky. Pokvapkáme olivovým olejom, medom, posypeme tymianom, osolíme, okoreníme, premiešame a rozmiestnime na plech. Vo vyhriatej rúre pečieme na 180 stupňov približne 20 minút. Medzitým v mixéri spoločne s olivovým olejom, soľou i korením rozmixujeme rukolu, parmezán a mandle. Na tanier dáme tekvicu a sladké zemiaky, posypeme s na kocky nakrájaným syrom druhu feta a zalejeme rukolovým pestom. Na záver ozdobíme čerstvou rukolou a plátkami mandlí. Môžete servírovať.

Dúbravské kroje šijú podľa pôvodných krojov, fotografií a odborných publikácií

Kroje pripomenuli tradície

Text: Lucia Marcinátová

Dúbravské hody sa tradične konajú okolo sviatku Kozmu a Damiána. Tento rok sa pre pandemickú situáciu nehodovalo. Mestská časť zorganizovala iba viac menších podujatí pod názvom Dúbravské dni. Hodový sprievod pripomenuli dúbravské kroje.

Vždy býval radostný, farebný, sprevádzaný hudbou a najmä ľuďmi, Dúbravčanmi. Hodový nedeľný sprievod od Žatevej ulice do Kostola sv. Kozmu a Damiána na slávnostnú omšu. Nateraz z neho ostali aspoň kroje. Počas pôvodne hodového víkendu reprezentovali odkaz, históriu a možno počas pandémie obmedzeného roka aj silu či vieru, že o rok budeme v hodovom sprievode môcť opäť kráčať spoločne.

Teraz sme však mohli počas pôvodne hodovej nedele obzerať dúbravské kroje. Ich novým doplnkom bolo síce rúško, no na moment fotografovania pred Kostolom sv. Kozmu a Damiána si ho krojovníci Dúbravčania po slávnostnej omši odložili.

Bolo vidieť šaty bielo-belasé, bielo-ružové, žlté i sivé. Rovnako tak doplnené stužky a zapletené vrkoče.

Išlo vôbec o dúbravský kroj, aký bol a aký je dnes? Je to len napodobenina nejakého kroja záhorskeho typu? Podrobnosti a pôvod dúbravského kroja nám priblížil Ľubo Navrátil, vedúci oddelenia kultúry.

„Kroje sa v priebehu stáročí menili, na ich podobe sa prejavoval vzájomný vplyv rôznych etníc. Takže možno predpokladať, že pôvodný dúbravský kroj v 16. storočí sa od toho dnešného v mnohom odlišoval,“ približuje Ľubo Navrátil. Dodáva, že by o ňom platilo zrejme to isté, čo Alexander Húščava poznamenáva o lamačskom kroji, a síce, že „bol veľmi presiaknutý chorvátskymi prvkami“.

Novšiu formu ľudového kroja zachytáva ručne kolorovaná fotografia dúbravského páru z rodinného albumu Dúbravčanky Katky Jakubčíkovej a fotografia skupiny dúbravských žien po prvej svetovej vojne.

„V ženskom sviatočnom odeve prevládal biely odev a farebné doplnky jasnej belasej farby,“ opisuje Ľubo Navrátil. „Pokrývku hlavy predstavovali takzvané čepce. Mužský kroj bol menej reprezentatívny,

jeho obligátnou súčasťou bol klobúk a nohavice zdobené šujtášmi, čiže plastickou farebnou šnúrovou výšivkou. Mládenci mávali klobúky zdobené perkami z rozmarínov a stužiek. Košele bývali biele.“

Dúbravské kroje, ktoré sme mohli počas minulých rokov obdivovať v sprievodoch na Dúbravských hodoch, šila Dúbravčanka Izabela Pavlakovičová podľa pôvodných krojov, fotografií, spomienok a odborných publikácií. Ušila tiež kroj pre starostu Dúbravky Martina Zaťoviča, jeho manželku Zdenku a desiatky ďalších Dúbravčanov.

„V mnohom pomohli iniciátorky projektu Marta Pavlakovičová a Rózka Sedláková,“ približuje Navrátil. „Látky sa kupovali v špecializovanej predajni v Brumoviciach na Morave, najväčší problém bol so súknom na nohavice.

Počas posledného septembrového víkendu vyvrcholili Dúbravské dni

Prileteli Sokoly aj kúzelník

Text: Lucia Marcinátová

Pred rokom by to zrejme nikomu nenapadlo. Ľudia sa na Dúbravských hodoch stretli, kráčali v sprievode a organizátori si priali iba to, aby nepršalo a program vyšiel. Tento rok ale nebol podstatný dážď. Nehodovalo sa.

Počas bežných rokov záverečný septembrový víkend patril hodom. Plný stánkov, ochutnávok, hudby, stretnutí a tradícií. Tento rok však Dúbravka pre mimoriadnu situáciu a opatrenia nehodovala. S hudbou a programom sa Dúbravčania mohli stretnúť na sérii podujatí s názvom Dni Dúbravky. Vyvrcholili počas víkendu 26. a 27. septembra. Hudbe a kapelám patril v sobotu poobede Park Pekníkova. Ľudí vítal moderátor Pavol Michalka. Na pódiu sa vystriedali kapely - „11“ z Ivanky, Salamander, Dúbravanka, For Bratislava, Ivan Terry Zeman & Harvestri.

Opáskovaná plocha pred pódium na ihrisku sa nezaplnila, pre zimu si ľudia podupkávali k známym hitom, hygienici totiž spievať neodporúčali. Ranný plánovaný Beh našou Dúbravkou organizátori pre počasie zrušili. Pred Domom kultúry Dúbravka rozložili svoje stánky remeselníci s výrobkami z dreva, ozdobami, medár či dvaja gastropredajcovia. Aj táto zóna však musela byť opáskovaná, kontrolovaná, konzumovanie v nej zakázané, počítanie ľudí povinné.

K pódiu a programom, ktoré organizovala detská televízia JOJko pri Dome kultúry Dúbravka, sa muselo prejsť špeciálnou dezinfekčnou bránou. Moderátorskej úlohy takzvaného Víkendu s JOJkom sa chopil Sníček Hugo, obľúbená detská televízna postavička a tvorca prvého rapového albumu pre deti v jednom. Programy patrili najmä deťom, no aj ich rodičom. Na pódiu sa predstavili tiež kluby a organizácie, ktoré trénujú a pôsobia v Dúbravke – Mažoretky Alba, TK Danube, Klnka, Škola Breaku, šašo Jaro, kúzelník Peter Stašák. K večeru zahrála aj trošku dúbravská, trošku svetová, no istotne pohodová skupina kochanski. V nedeľu spolu so slnkom vyšla aj nálada, energia. Programy pred kultúrnym domom pokračovali. Deti zabávali piesňami Maliny Jam či Zahrajko. Pohodu na pódium vniesla skupina Sokoly, ktorá spája ľudové piesne s modernou hudbou. Pri kultúrnom dome tak znela hudbou nádej, že o rok sa možno stretneme bez obmedzení, obáv či neodporúčaní spievať.

Bedmintonisti nevedia, či dohrajú svoje súťaže

DBK zatiaľ bez jediného zápasu

Text: Jozef Petrovský

Päť rokov trvalo Dúbravskému bedmintonovému klubu (DBK), aby sa od svojho založenia v roku 2014 prebojoval do najvyššej bedmintonovej ligy. V minulom roku bez prehry vyhral druhú ligu skupiny západ, postúpil do baráže a odtiaľ do extraligy. DBK však zvážil svoje finančné, ale aj iné možnosti, do extraligy sa neprihlásil a zostal v druhej lige miešaných družstiev.

Všetky bedmintonové súťaže družstiev a jednotlivcov, ktoré sa mali hrať od marca, sa pre pandémiu koronavírusu v prvom polroku zrušili. Druhá liga, skupina západ, má osem účastníkov. V skupine A sú spolu s DBK aj Fénix Bratislava, MBK PE Malinovo a Spojie Bratislava B.

Súťaž sa má odohrať tak, že v prvom kole sa stretnú družstvá každé s každým v rámci skupiny. Z každej skupiny postúpia prvé dve družstvá do finálovej skupiny a družstvá umiestnené na treťom a štvrtom mieste v základnej skupine vytvoria pre druhé kolo skupinu o 5.- 8. miesto. Súťaž má nové termíny a prvé kolo bolo na programe koncom septembra. V odloženom prvom kole nastúpili na svoje stretnutia len tri družstvá z ôsmich. V skupine B v Trenčíne nenastúpil RODON Klenovec. Skupina A v Bratislave sa neodohrala vôbec, pretože DBK, ktorý mal kolo organizovať, sa pre hrozbu vírusu vzdalo organizácie a tiež všetky ostatné družstvá boli názoru, že by v tomto termíne nemalo hrať. Otázne je teraz, čo s touto súťažou, či sa nájde termín, aby sa bratislavské kolo skupiny A dohralo. Podstatné bude aj to, ako sa bude na Slovensku vyvíjať epidemiologická situácia.

Klub má v súťažiach aj ďalšie dve družstvá a to v tretej a štvrtej lige. Oba súťaže majú za sebou prvé kolo, ktoré sa odohralo ešte pred pandémiou vo februári, ale aj druhé koncom septembra. V prvom kole štvrtej ligy, skupiny západ, DBK B prehral s Jakartom 2:6 a remizoval zhodne 4:4 s rezervami Fénixu a Spojmi. Na druhé kolo, ktoré sa hralo v llave náš klub bezpečnostných dôvodov necestoval a svoje stretnutia prehral kontumačne. Tretie kolo by sa malo hrať 28. novembra.

Tretie družstvo DBK je účastníkom štvrtej ligy, skupiny juh. Vo februári v prvom kole prehral DBK C s ŠK Benni Nitra 2:6 a s Lokomotívou Bánov C 0:8. Druhé kolo, ktoré sa malo hrať koncom septembra, preložili na 8. novembra. Tretie kolo by sa malo odhrať v tom istom mesiaci a to 28. novembra.

Vynáška

Dúbravský bedmintonový klub

má v druhej lige k dispozícii tento káder: Nikoleta Bálintová, Barbora Viestová, Alžbeta Ivanovičová, Lucia Vojteková, Jana Marková, Eva Chudicová. Darius Bálint, Tomáš Viglašský, Boris Brozman, Vladimír Režný, Martin Vonšák, Roman Pardupa, Matej Jánošík, Lukáš Konárek a Alex Chudic.

Ako sú na tom futbal, hokej, bedminton

Sezóna je prerušená na neurčito

Zvýšený počet infikovaných ľudí novým koronavírusom na Slovensku prinútil krízový štáb a vládu zaviesť nové protipandemické opatrenia, ktoré sa výrazne dotkli aj športu. Podľa nich sa môžu konať len najvyššie profesionálne súťaže v piatich odvetviach, celkovo osem líg. Šesť palubkových športových súťaží (po tri mužské a ženské) a mužské vo futbale i v ľadovom hokeji. Ako sú momentálne na tom naše dúbavské kluby?

FUTBAL (FK Dúbravka a FKP Bratislava)

Slovenský futbalový zväz pozastavil (prerušil) všetky súťaže mládeže, žien a dievčat riadené SFZ od 12. októbra 2020 vrátane a stretnutia sú odložené na neurčito. Športovo – technická komisia Bratislavského futbalového zväzu na základe tohto rozhodnutia s účinnosťou od 15. októbra do odvolania preruší súťaže BFZ vo všetkých vekových kategóriách. Výkonný výbor Oblastného futbalového zväzu Bratislava mesto dňom 15. októbra prerušil (pozastavil) všetky seniorské, ako aj mládežnícke súťaže riadené zväzom.

VOLEJBAL (ŠŠK Bilíkova Gymnázium)

Súťažná komisia Slovenského volejbalového zväzu s účinnosťou od 13. októbra pozastavila výkon na všetkých úrovni súťaží SVF s výnimkou extraligy mužov a žien. Vzhľadom na to, že nemožno určiť trvanie obmedzení pre usporiadanie športových podujatí, nie je nateraz možné určiť termín, dokedy budú súťaže pozastavené. Platí to do odvolania.

HOKEJ (HOBA Bratislava)

Vzhľadom na prijaté a opatrenia a nariadenia vlády Slovenský zväz ľadového hokeja pozastavil všetky juniorské, dorastenecké a kadetské súťaže s účinnosťou od 13. októbra a odložil ich na neurčito. Regionálne zväzy taktiež pozastavili všetky súťaže žiakov a zápasy hokejovej prípravky.

Športový riaditeľ HOBY Branislav Semančík mal pre mladých hokejistov a ich rodičov aj dobré správy. „Dúbavský hokejový klub HOBA Bratislava v snahe prestriedať všetkých svojich hráčov od predprípravky až po juniorov v počte šesť osôb na ľadovej ploche a umožniť im špeciálnu prípravu vytvoril 125 tréningových blokov. Vedenie hokejového klubu ďakuje všetkým hráčom, rodičom, trénerom za spoluprácu, ochotu a pochopenie. Celú situáciu nám pomáha riešiť námestníčka primátora Zdenka Zaťovičová a riaditeľ organizácie STARZ Ladislav Križan, ktorí nám vytvorili priestor a upravili podmienky, za čo im taktiež patrí naše poďakovanie. Veríme, že súčasné obmedzenia nebudú dlho trvať a po ich skončení sa budeme spoločne tešiť z dosiahnutých výsledkov a hokejového majstrovstva všetkých HOBAkov.“

BEDMINTON (Dúbavský bedmintonový klub)

Nové opatrenia v boji proti koronavírusu sa dotkli aj bedmintonovej obce. Od 15. októbra, kedy sú zakázané všetky hromadné športové podujatia, Slovenský zväz bedmintonu prerušil na neurčito všetky svoje súťaže. V rámci tréningového procesu sú povolené len individuálne tréningy.

(pej)

Juniorská súťaž termín pokračovania zatiaľ nemá

Majú najvyššie ciele, ale...

Text: Jozef Petrovský

Volejbalové súťaže, podobne ako aj v iných športoch, boli v marci predčasne ukončené Juniorky ŠŠK Bilíkova tri kolá pred koncom základnej časti boli na čele ligy junioriek, skupiny západ, s desaťbodovým náskokom pred ŠŠ Nitra. V základnej časti prehrala Bilíkova iba raz a to s družstvom Volley project UKF Nitra.

Juniorky z Dúbravky sa na nový ročník súťaže sa pod vedením trénera Mareka Hrica zodpovedne pripravovali. Verili, že súťaž sa bude hrať bez prerušenia a vyvrcholí v máji. Žiaľ juniorská súťaž začala prvým kolom v sobotu 17. októbra, ale ďalšie v dôsledku pandémie bola prerušená a jej pokračovanie je zatiaľ neznáme...

Bilíkova verí, že po prestávke bude základná časť pokračovať už bez prerušenia. V širokom kádri junioriek sú aj najlepšie kadetky a dokonca aj žiačky. Najmladšími hráčkami v kádri sú pätnásťročné dievčatá Tamara Hrušecká, Sopúchová, Maťalíková, Šunderlíková a Boldocká, ktorá má ešte o rok menej.

Káder ŠŠK Bilíkova: D. Alexíková, Z. Bertová, H. Boldocká, N. Boledovičová, P. Čilijaková, K. Frolová, Tereza Hrušecká, Tamara Hrušecká, A. Kohútová, V. Kováčová, K. Kucserová, K. Laučíková, L. Marušínová, K. Matalíková, D. Návratová, A. Obušeková, I. Skopalová, I. Smiečková, D. Sopúchová, V.Šeďová, M. Špačková, V. Štefancová, E. Štermenská, S. Šunderlíková, N. Takáčová a M. Vajdová.

(pej)

Definitívne NIE!

Populárna Dúbravská bowlingová liga seniorov (ďalej len DBLS) DC mala mať v tomto roku prvé kolo tretieho ročníka v marci. Pre šírenie koronavírusu COVID-19 sa neuskutočnilo a termín úvodu DBLS sa neustále prekladal. Naposledy sa mal tretí ročník začať 22. októbra, ale ani v tomto termíne sa nekonal.

Prečo sa nekonal a ako to bude s ďalším ročníkom DBLS nám priblížil riaditeľ súťaže Jozef Petrovský: „Rešpektujúc zhoršujúcu situáciu s koronavírusom, sa športový organizačný výbor pri Rade seniorov rozhodol, tretí ročník DBLS ukončiť bez jediného stretnutia. Je nám to veľmi ľúto, ale museli sme brať hlavne do úvahy, že bowling v našej lige hrajú väčšinou muži a ženy nad 65 rokov, čo je najviac ohrozená skupina ľudí. Veríme, že sa situácia o niekoľko mesiacov zlepší tak, aby sa tretí ročník DBLS mohol

v budúcom roku už uskutočniť. Tradične by sa malo hrať na päť kôl a to záverečné bude spojené aj so súťažou jednotlivcov.“

(pej)

Štyri z Bilíkovej

V čiernohorskej Podgorici sa začiatkom októbra konali ME vo volejbale dievčat do 17 rokov. Slovensko pod vedením trénera Mareka Maličkého a jeho asistentky Niny Babjakovej (ŠŠK Bilíkova) obsadilo na šampionáte konečné ôsme miesto. V kádri Slovenska boli aj štyri hráčky z ŠŠK Bilíkova: nahrávačka Ema Štermenská, smečiarka Tamara Hruščeká, blokárka Nina Boledovičová a Patrícia Čilijaková.

(pej)

VÝSLEDKOVÝ SERVIS

Futbal

- DRUHÁ LIGA ŽIEN SFZ, skupina A – 4. kolo: FK Dúbravka – KFC Komárno 0:0. 5. kolo: OFK Dunajská Lužná - FK Dúbravka 0:3 (0:0), Kozlová 2, Krištofovičová. 6. kolo: FK Dúbravka – FK Čaka 8:0 (5:0), Majzúnová 3, Beňová 2, Popgeorgievová, Kozlová a Petrušová. 7. kolo: ŠK 2011 Pečeňady – FK Dúbravka 3:2 (3:1), góly Dúbravky: Pavlíková a Petrušová. Priebežné poradie: 1.FC Union Nové Zámky 21, 2.ŠK 2011 Pečeňady 15, 3.KFC Komárno 13, 3.Topoľčany 4, 4.FK Dúbravka 11,... 8.FC Čaka 2.

- ŠTVRTÁ LIGA, ObIFZ Bratislava – vidiek starší dorast (U19), 4. kolo: FK Dúbravka – FC Družstevník Budmerice 10:0. 5. kolo: TJ Veľké Leváre – FK Dúbravka 3:1. 6. kolo: FK Dúbravka – FC Imas 0:2. 7. kolo: FK Dúbravka – voľný žreb. Priebežné poradie: 1.FC Imas 15,... 7.FK Dúbravka 6, 10.ŠK Závod 0.

- TRETIA LIGA BFZ, mladší dorast (U17) – 6. kolo: MŠK Iskra Petržalka - FK Dúbravka 11:1. 7. kolo: TJ Záhoran Jakubov - FK Dúbravka 9:0. 8. kolo: TJ Jarovce - FK Dúbravka 8:1. 9. kolo: FK Dúbravka – MFK Záhorská Bystrica 3:5.

- DRUHÁ LIGA BFZ, starší žiaci (U15) – 8. kolo: FC Ružinov – FKP Bratislava 3:0. 9. kolo: FKP Dúbravka – ŠK Vrakuňa 0:1. Priebežné poradie: 1.FC Imas 21,... 12.FKP Bratislava 5, 15.ŠK Šenkvice 0.

- DRUHÁ LIGA BFZ, mladší žiaci (U13) – 8. kolo: FC Ružinov – FKP Bratislava 0:2. 9. kolo: FKP Dúbravka – ŠK Vrakuňa 4:4. Priebežné poradie: 1.PSČ Pezinok 16, 2.FKP Bratislava 16,... 15.ŠK Šenkvice 0.

- STARŠÍ ŽIACI (U15), ObIFZ Bratislava – mesto, skupina B, 4. kolo: FK Dúbravka – NŠK Bratislava. 5. kolo: FK Dúbravka – voľný žreb. 6. kolo: FK Dúbravka – OFK Dunajská Lužná 0:5. 7. kolo: FK Dúbravka – voľný žreb. Priebežné poradie: 1.ŠK Tomášov 22,... 5.FK Dúbravka 14, 8.MŠK Iskra Petržalka B 1.

- MLADŠÍ ŽIACI (U13), ObIFZ Bratislava – mesto, skupina A, 4. kolo: FK Dúbravka B – ŠKO Miloslavov 3:1. 5. kolo: MŠK Iskra Petržalka - FK Dúbravka B 1:5. 6. kolo: FK Dúbravka B – FKM Devínska Nová Ves 4:1. 11. kolo: FK Dúbravka B – TJ Čunovo 5:0 Priebežné poradie: 1.FK Dúbravka B 18,... 11.TJ Čunovo 0.

- MLADŠÍ ŽIACI (U13), ObIFZ Bratislava – mesto, skupina B, 4. kolo: FK Vajnory - FKP Bratislava B 3:11. 5. kolo: FKP Bratislava - SDM Domino B 5:2. 6. kolo: SFC Kalinkovo - FKP Bratislava 1:3. 7. kolo: FKP Bratislava B – MŠK Kráľová pri Senci 4:3. Priebežné poradie: 1.FK Lamač 18,... 5.FKP 15, 10.SDM Domino B 0.

- MLADŠÍ ŽIACI (U13), ObIFZ Bratislava – mesto, skupina C, 1. kolo: TJ Rovinka – FK Dúbravka A 7:2. 2. kolo: FK Dúbravka A - MFK Záhorská Bystrica 5:8. 3. kolo: FK Most pri Bratislave – FK Dúbravka A 4:10. Priebežné poradie: 1.MŠK Iskra Petržalka 9,... 7.FK Dúbravka A 3, 10. Most pri Bratislave B 0

- PRÍPRAVKA (U11) A/1 – 1. kolo: NŠK 1922 Bratislava – FKP Bratislava 5:3. 2. kolo: FKP Bratislava - FK Dúbravka 5:1. 3. kolo: ŠK Vrakuňa – FKP 6:0, FK Dúbravka – MŠK Iskra Petržalka 3:4. 11. kolo: FKP – ŠK Žolík Malacky 7:1, FA Lafranconi FTVŠ UK – FK Dúbravka 7:9. Priebežné poradie: 1. Vrakuňa 12,... 4.FKP Bratislava 6, 7.FK Dúbravka 3, 11.Žolík Malacky 0.

- PRÍPRAVKA (U10) B/1 – 1. kolo: NŠK 1922 Bratislava – FKP Bratislava 2:9. 2. kolo: FKP Bratislava - FK Dúbravka 5:1. 3. kolo: ŠK Vrakuňa – FKP 2:1. 11. kolo: FKP Bratislava – ŠK Žolík Malacky 10:3, FA Lafranconi FTVŠ UK – FK Dúbravka 8:5. Priebežné poradie:1..FKP Bratislava 9,... 11.FK Dúbravka 0.

Hokej

- 1. LIGA JUNIOROV (U20), základná skupina A - 4. kolo: HOBA Bratislava - ŠHK Piešťany 3:7. 6. kolo: HC Mikron Nové Zámky – HOBA Bratislava 3:4 sn. Priebežné poradie: 1.Považská Bystrica 6,... 4.HOBA Bratislava 2, 6.HK Gladiators Trnava 0.

- 1. LIGA DORASTU, K-Classic (U18), základná časť, skupina – A, 3. kolo: HOBA Bratislava – Slovan Bratislava B 2:3 pp. 4. kolo: HK Ružinov - HOBA Bratislava 1:3.

5. kolo: HOBA Bratislava – HK Havrani Piešťany 7:2. Priebežné poradie: 1.HOBA Bratislava 7,... 6.HK Havrani Piešťany 1.

- LIGA KADETOV (9. ŠHT, U15), základná skupina A – 2. kolo: HK Lokomotíva Nové Zámky - HOBA Bratislava 3:8. 3. kolo: HOBA Bratislava – Slovan Bratislava 5:2. Priebežné poradie: 1.HOBA Bratislava 4,... 8.Lokomotíva Nové Zámky 0.

- 1. LIGA, STARŠÍ ŽIACI (8. ŠHT, U14), Región ZÁPAD, základná časť - 1. kolo: Slovan Bratislava – HOBA Bratislava 7:3. 2. kolo: HOBA Bratislava – HK Iskra Partizánske 11:4. 3. kolo: HK Ružinov - HOBA Bratislava 8:6. Priebežné poradie: 1.HK Dukla Trenčín 6,... 5.HOBA Bratislava 2, 12.HK Iskra Partizánske 0.

- 1. LIGA, STARŠÍ ŽIACI (7. ŠHT, U13), Región ZÁPAD, základná časť - 1. kolo: Slovan Bratislava – HOBA Bratislava 8:4. 2. kolo: HOBA Bratislava – HK Iskra Partizánske 12:6. 3. kolo: HK Ružinov - HOBA Bratislava 3:4. Priebežné poradie: 1.HK Dukla Trenčín 6,... 6.HOBA Bratislava 4,13. Nové Mesto nad Váhom 0

- 1. LIGA, MLADŠÍ ŽIACI (6. ŠHT, U12), Región ZÁPAD, základná časť - 1. kolo: HOBA Bratislava – Slovan Bratislava 5:11. 2. kolo: HK Iskra Partizánske - HOBA Bratislava 4:10. 3. kolo: HOBA Bratislava – HK Ružinov 5:13.

- 1. LIGA, MLADŠÍ ŽIACI (5. ŠHT, U11), Región ZÁPAD, základná časť - 1. kolo: HOBA Bratislava – Slovan Bratislava 3:12. 2. kolo: HK Iskra Partizánske - HOBA Bratislava 6:5. 3. kolo: HOBA Bratislava – HK Ružinov 6:8. Priebežné poradie: 1.HC Slovakia Talents 6,... HOBA Bratislava 0, 18.HK AUTO RÁCZ Levice 0.

Volejbal

- 1. LIGA JUNIORIEK (U20), skupina západ – 1. kolo: ŠŠK Bilíkova – VK Slávia UK Dráčik Bratislava 2:3 a 3:1. Priebežné poradie: 1.ŠVK Pezinok 6, 2.ŠŠK Bilíkova 4,... 9.HIT UCM Trnava 0.

(pej)